

คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะ

สาระ

ดนตรี

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือ

คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะ

สาระ

ดนตรี

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544

หนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรี
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2545

จำนวนพิมพ์ 48,000 เล่ม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

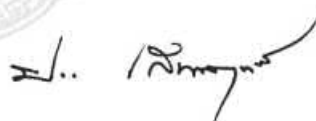
ISBN 974 - 269 - 2467

คำนำ

กรมวิชาการได้จัดทำหนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรีไทย-สากล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือคู่มือเล่มนี้ มี 3 ส่วน ส่วนแรก เป็นวิสัยทัศน์ ปรัชญา และแนวคิดของสาระดนตรี ส่วนที่ 2 เป็นขอบข่ายของเนื้อหาโดยรวมของแต่ละเรื่องที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนซึ่งได้แก่ ดนตรีไทย ดนตรีสากล และดนตรีพื้นบ้านไทย โดยมีเนื้อหาหาง่ายไปตามลำดับช่วงชั้น สำหรับส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่นำเสนอตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละเรื่อง ซึ่งประกอบด้วย แนวคิด สาระหลัก จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม โดยมุ่งเน้นให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลเป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิชาดนตรี และสามารถถ่ายทอดผลงานทางด้านดนตรีได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีความสุขและรักที่จะเรียนดนตรีในขั้นสูงต่อไป

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรีเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรมวิชาการขอขอบคุณคณะผู้จัดทำและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

(นายประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ์)

อธิบดีกรมวิชาการ

17 มิถุนายน 2545

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงในการใช้คู่มือครู	4
วิสัยทัศน์ ปรัชญา แนวคิดของสาระดนตรี	6
ขอบข่ายสาระดนตรีที่จัดให้เรียน	8
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระดนตรี	10
กิจกรรมเสียงรอบตัว	13
กิจกรรมการสร้างความสุขสนุกสนานจากการร้องเพลง	14
กิจกรรมร้องเดินเล่นจังหวะ	16
กิจกรรมทำเสียงกระแสนจังหวะประกอบการร้องเพลง	18
กิจกรรมจังหวะ(ลิง)	21
กิจกรรม สูง หรือต่ำ	23
กิจกรรมศิลปินเพลงร้องในท้องถิ่นของตน	24
กิจกรรมทักษะการร้องเพลงราวนด์ (Round) ในบันไดเสียงเมเจอร์ (Major) และไมเนอร์ (Minor)	26
กิจกรรมการร้องเพลงชาติไทย	28
กิจกรรมการตีจังหวะหน้าทับด้วยโทนกับรำมะนา	31
กิจกรรมการประสมวงรีคอร์เดอร์และเครื่องเคาะจังหวะประกอบการร้องเพลง	33
กิจกรรมเสกมายิ่งรู้ยิ่งไผ่เราะ	36
กิจกรรมเสียงของดนตรีไทยประเภทเครื่องสาย	38
กิจกรรมทำนองเพลงในดวงใจ	40
กิจกรรมขับร้องเพลงไทยในอัตรา 2 ชั้น (เพลงนางครวญ)	42
กิจกรรมการขับร้องประสานเสียง (1)	44
กิจกรรมการแปรทำนอง	47
กิจกรรมการขับร้องประสานเสียง (2)	49
กิจกรรมขับร้องเพลงไทย เพลงเถา (เพลงนางครวญ)	51
กิจกรรมกลวิธีการบรรเลงในดนตรีไทย	53
กิจกรรมเพลงแขกบรเทศเถา	55
กิจกรรมเฮฮาคาราโอเกะ	57
ภาคผนวก	59

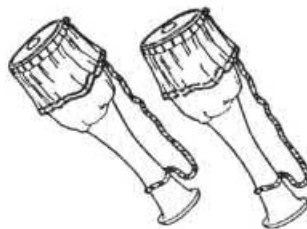
สาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี

องค์ความรู้กลุ่มศิลปะ

ความรู้ ขอบข่าย สัญลักษณ์แนวคิดทางศิลปะ
การสร้างสรรค์ และการแสดงออก
การวิเคราะห์ วิจารณ์งานศิลปะและสุนทรียภาพ
การประยุกต์ใช้ความรู้ทางศิลปะ
ศิลปะกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ไทยและสากล ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาระดนตรี

- มาตรฐานที่ ศ.2.1: เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์
คุณค่า ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม
และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- มาตรฐานที่ ศ.2.2: เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาไทยและสากล

คุณภาพของผู้เรียน เมื่อผ่านการเรียนรู้ในสาระดนตรี ผู้เรียนจะมีคุณภาพ ดังนี้

ช่วงชั้นปีที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1-3)

สร้างและนำเสนอผลงานทางด้านดนตรีจากจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เล่าเกี่ยวกับ
ผลงานของตนให้ผู้อื่นรับรู้โดยใช้ศัพท์เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีได้
รับรู้องค์ประกอบดนตรี เล่าให้ผู้อื่นรับรู้โดยใช้ศัพท์เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีได้
ระบุสิ่งแวดล้อมหรือเงื่อนไขที่ทำให้เกิดผลงานด้านดนตรี
ใช้ความรู้ด้านดนตรีเพื่อเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ
สนใจในการปฏิบัติงานด้านดนตรี มีความพึงพอใจ สนุกเพลิดเพลิน รับผิดชอบการทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
สังเกต รับรู้ สนใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม งานศิลปะด้านดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม
ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4-6)

สร้างและนำเสนอผลงานทางด้านดนตรีจากจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การสังเกต
องค์ประกอบดนตรี ทักษะในการใช้เทคนิคให้เกิดผลตามความต้องการของตนเอง และ
อธิบายให้ผู้อื่นรับรู้โดยใช้ศัพท์เบื้องต้นทางดนตรี
รับรู้องค์ประกอบดนตรีซึ่งสามารถช่วยในการวิเคราะห์งานด้านดนตรีและอธิบายให้ผู้อื่น
เข้าใจในความงดงามและความไพเราะของดนตรีได้
ระบุงานดนตรีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้ อธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจประวัติศาสตร์
หรือเหตุการณ์ในปัจจุบันมีผลหรือได้รับอิทธิพลจากงานดนตรี
นำความรู้ทางด้านดนตรีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ
สนใจในการปฏิบัติทางด้านดนตรี มีความสุขกับการปฏิบัติงาน มั่นใจในการแสดงออก
ยอมรับความสามารถของผู้อื่น
ตระหนัก ชื่นชมในคุณค่าของดนตรีซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาไทย และสากล

ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3)

สร้างและนำเสนอผลงานด้านดนตรีโดยเลือกและประยุกต์ องค์ประกอบดนตรีและทักษะพื้นฐานให้ได้ผลตามที่ต้องการ ตลอดจนสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจผลงานของตนเองได้
รู้ว่าองค์ประกอบดนตรีจะช่วยให้ดนตรีสื่อความคิดและความรู้สึกได้ และอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจในความงดงามและความไพเราะของดนตรี

บรรยายและอธิบายงานดนตรีที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยอภิปรายเปรียบเทียบผลงานด้านดนตรีจากยุคสมัย วัฒนธรรมต่างๆ และให้ความสำคัญในเรื่องบริบททางวัฒนธรรม

นำความรู้ทางด้านดนตรีที่ตนถนัดและสนใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ

เห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์งานด้านดนตรี เชื่อมัน ภาควิชาใจในการแสดงออก
รับผิดชอบ มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น

ซาบซึ้ง เห็นคุณค่าของดนตรีซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

สร้าง นำเสนอหรือแสดงผลงานด้านดนตรี โดยเลือกใช้การผสมผสานขององค์ประกอบดนตรี และทักษะทางเทคนิคให้ได้ผลตามที่ต้องการ ประเมินผลงานของตนเองและอธิบายให้ผู้อื่นรับรู้ได้

วิเคราะห์เทคนิคการจัดองค์ประกอบดนตรีที่มีผลต่อการสื่อความคิด ความรู้สึก และผลกระทบ ต่องานศิลปะสาขาต่างๆ และอธิบายหลักและความงามของงานด้านดนตรีเพื่อสร้างสรรค์
วิเคราะห์งานด้านดนตรีโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของงานด้านดนตรีจากกาลเวลา และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน อธิบายเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่องานดนตรีได้
นำความรู้ทางดนตรีที่ตนถนัดและสนใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการเรียนรู้กลุ่มสาระ
นั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เห็นคุณค่าของการสร้างสรรค์งานด้านดนตรี รับผิดชอบและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน
แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการทำงานศิลปะร่วมกับผู้อื่น

เห็นคุณค่าของดนตรี รัก ห่วงแหน ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล
การสืบสานงานดนตรีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย

คำชี้แจงในการใช้คู่มือครู

คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระดนตรีเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นคู่มือสำหรับครูในการจัดกระบวนการเรียนการสอน วิชาดนตรีตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คณะกรรมการได้กำหนดแนวทางของมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นสาระการเรียนรู้ใน 6 หัวข้อ สิ่งที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการให้บรรลุถึงเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนั้น จึงควรต้องเข้าใจเนื้อหาที่เป็นสาระและมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ก่อน เพื่อเป็นทิศทางในการใช้คู่มือเล่มนี้ต่อไป

สำหรับคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระดนตรีเล่มนี้ มี 3 ประเด็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์ ปรัชญาและแนวคิดของสาระดนตรี

แนวทางของดนตรีตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาเด็กไทยให้เก่ง ดี มีสุข นั้น ครูควรศึกษาตามคำที่เป็นแนวคิดว่า เด็กไทยต้องได้เรียน ได้เล่น ได้รู้ และรักดนตรี ให้เข้าใจตรงกันก่อน โดยศึกษารายละเอียดซึ่งได้จัดทำคำอธิบายไว้แล้ว

2. สาระการเรียนรู้ที่เป็นเนื้อหาดนตรีใน 6 หัวข้อ คือ

- ดนตรีในชีวิตประจำวัน
- เสียง
- การขับร้อง
- การปฏิบัติเครื่องดนตรี
- ทฤษฎีและองค์ประกอบดนตรี
- ประวัติดนตรี

ในแต่ละหัวข้อของสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็นช่วงชั้น คือ ช่วงชั้น ป.1 - ป.3 ช่วงชั้น ป.4 - ป.6 ช่วงชั้น ม.1 - ม.3 และช่วงชั้น ม.4 - ม.6 แต่ละช่วงชั้นกำหนดระดับเนื้อหาความง่ายไปสู่รายละเอียดที่มีความซับซ้อนขึ้น และบางส่วนของเนื้อหาเป็นขั้นตอนของการพัฒนาการเรียนรู้ตามวัยของนักเรียน โดยให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบการจัดการออกเป็น แนวคิด วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล

เนื่องจากสาระดนตรีที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตร มีขอบข่ายของดนตรี 3 ส่วน คือ ดนตรีไทย ดนตรีสากล และดนตรีพื้นบ้านไทย การจัดการเรียนรู้สาระดนตรีจึงควรจัดดำเนินการโดยเลือกสรรให้สัมพันธ์กับขั้นตอนและกระบวนการด้วย ทั้งนี้กรมวิชาการได้จัดทำเพื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนใช้การสืบค้นข้อมูลต่างๆ ไว้แล้ว ครูจึงควรใช้เอกสารดังกล่าวเพื่อเชื่อมโยงให้ไปในทิศทางเดียวกันด้วย

3. กิจกรรมดนตรีเป็นตัวอย่างสำหรับให้ครูนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนหรือเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ซึ่งครูสามารถนำมาปรับและประยุกต์ใช้ได้ตามความต้องการ ในแต่ละหัวข้อของสาระการเรียนรู้ มีสาระสำคัญระบุไว้เพื่อให้ทราบว่าเป็นสาระดนตรีหัวข้อใด จากนั้นจึงยกตัวอย่างกิจกรรม โดยในแต่ละกิจกรรมมีขั้นตอนของแนวคิด สาระหลัก จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กลวิธีการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระดนตรีที่สามารถดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพได้อีกลักษณะหนึ่งคือ ครูควรประชุมครูผู้สอนในโรงเรียน หรือในกลุ่มโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและช่วยเหลือทางวิชาการระหว่างครูในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนดนตรีได้เล่นดนตรี ได้รู้ดนตรีและรักดนตรี เป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป.

วิสัยทัศน์ ปรัชญาและแนวคิดของสาระดนตรี “เด็กไทย ต้องได้เรียน ได้เล่น ได้รู้และรักดนตรี”

การเรียนรู้แนวใหม่ของระบบการศึกษาไทย ได้จัดให้เด็กทุกคนมีโอกาสที่จะได้เรียน วิชาดนตรี เพราะดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ดนตรีเป็นเครื่องมือที่จะเปลี่ยนแปลงบรรยากาศ ของการศึกษา ดนตรีจะส่งเสริมให้เด็กไทยมีความเฉลียวฉลาด การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก จำเป็นต้องกระตุ้นให้สมองสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต การเรียนรู้จากสิ่งรอบๆ ตัว โดย ผ่านทางประสาทสัมผัสและอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย จะทำให้เด็กๆ ตื่นเต้น สนุกสนานไป กับธรรมชาติ การสัมผัสสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยใช้อวัยวะต่างๆ รับรู้ความรู้สึกรอบตัว ที่แปลก ใหม่ จะทำให้จิตสำนึกของเด็กได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการ พัฒนาสติปัญญาและความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ของเด็กเมื่อเติบโตขึ้น

ในระยะแรกของการเจริญเติบโตของเด็ก สมองจะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เซลล์สมอง ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อใยประสาทและจุดเชื่อมเพิ่มขึ้นตามลำดับ ถ้าหากเด็ก ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ในช่วงเวลาที่เหมาะสม (ตั้งแต่หลังคลอดจนถึงวัยรุ่นระยะต้น) ความสามารถ ในการเรียนรู้จะเกิดขึ้น ยิ่งถ้ามีใยประสาทมาก เด็กก็จะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและฉลาด การให้การศึกษาแก่เด็กเพื่อกระตุ้นสมองให้สร้างใยประสาท โดยผ่านการเรียนรู้จากสัมผัส ทั้ง 5 (ตา หู ปาก จมูก และกายสัมผัส) จึงมีความสำคัญและเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ ทำให้เด็กพัฒนาความฉลาดของตน กิจกรรมการเล่นดนตรี การร้องเพลง และการทำงาน ศิลปะ เป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กมีความเฉลียวฉลาด มีความรู้สึกที่ดี มองโลกในแง่ดี มีความ รอบคอบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ดนตรี เป็นวิชาหนึ่งที่ใช้เสียงที่ไพเราะ ซึ่งทุกคนในโลกนี้ต้องการฟัง เสียงเป็น กระแสคลื่นที่สามารถสร้างความเคลื่อนไหว ความเคลื่อนไหวจะก่อให้เกิดการพัฒนาปัญญา และคุณภาพชีวิต คนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อมีดนตรีในหัวใจ จิตใจจะสงบ มีสมาธิ เมื่อ ทุกคนเป็นเช่นนี้ สังคมก็ย่อมน่าอยู่มากขึ้น นอกจากนี้แล้ว ดนตรียังเป็นส่วนหนึ่งของ วัฒนธรรม เป็นคุณสมบัติของความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความ กลมเกลียว ความก้าวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดี เด็กไทยจะต้องเรียนรู้ดนตรีเพื่อารู้ และเข้าใจในคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นความเป็นเอกลักษณ์ของชาติอีกประการหนึ่ง

สิ่งที่จำเป็นในการเรียนดนตรี คือ กิจกรรมการเล่นดนตรี ดังคำกล่าวของขงจื้อ นักปราชญ์ชาวจีนที่กล่าวว่า “**สิ่งที่ฉันได้ยินมา ฉันก็จะลืม สิ่งที่ฉันได้เห็น ฉันเข้าใจ และสิ่งที่ฉันได้ทำ ฉันจำได้**” ดนตรีเป็นวิชาที่ต้องทำ คือ ต้องเล่น ก็คือการเล่นดนตรี เมื่อเด็กได้เล่นดนตรีแล้ว เกิดความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการได้ทำ เมื่อเด็กเล่นดนตรีได้แล้ว เด็กจะมีความเบิกบานใจ ปัญญา ก็จะเกิดตามมา ความคิดสร้างสรรค์ก็จะเกิดขึ้น สามารถทำงานอื่นได้อย่างมีความสุข

ปรัชญาและแนวคิดของการศึกษาดนตรีใหม่จึงต้องให้เด็กรักดนตรี การที่เด็กจะรักดนตรีได้ เด็กก็ต้องได้เรียน ได้เล่น และรักดนตรี ความรักจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีความผูกพันที่จะเรียนรู้และเล่นดนตรีได้อย่างลึกซึ้งพอสมควร หากเด็กไทยทุกคนได้เล่นดนตรีโดยผ่านสื่อและเครื่องมือประกอบการเรียบเรียง บรรเลงอย่างมีความสุขและสนุกสนาน จะทำให้เขาเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เกิดความคิดสร้างสรรค์ในขั้นสูง การพัฒนาสมองเด็กโดยผ่านกิจกรรมดนตรีจึงเป็นการวางพื้นฐานสำหรับเด็กที่จะเติบโตต่อไปในอนาคต เด็กจะเป็นผู้ที่มีความคิดฉับไวในการแก้ปัญหา เพราะดนตรีช่วยพัฒนาความฉลาดให้กับเด็กในขณะนี้ ในขณะที่เดียวกัน เด็กๆ เหล่านี้ก็จะเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรม มีความประณีต มีเสน่ห์และมีความงามอยู่ในตัว

กล่าวโดยสรุปว่าประสบการณ์ทางศิลปะ เช่นการเล่นดนตรีและรักดนตรี จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้โลกด้วยความรู้สึก ดังนั้นเด็กไทยต้องได้เรียน ได้เล่น ได้รู้และรักดนตรี จึงเป็นบทบาทใหม่ของการศึกษาไทย ในอันที่ส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้โลกที่เป็นภาพรวม โดยผ่านประสาทสัมผัสด้วย หู ตา ปาก จมูก และกายสัมผัส เป็นการเรียนรู้ที่บริสุทธิ์ เป็นธรรมชาติ และเป็นของตนเอง ช่วยให้โลกน่าอยู่ น่านมอง น่าศึกษา ซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมให้เด็กพร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งต่างๆ ที่ซับซ้อน อย่างสุขุมและรอบคอบ

ขอบข่ายสาระดนตรีที่จัดให้เรียน มีดังนี้

1. ดนตรีในชีวิตประจำวันที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิต ได้แก่ เพลงพิธีกรรม เพลงของแต่ละเทศกาล เพลงพระราชนิพนธ์ เพลงสมัยนิยม เพลงโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพลงสำหรับเด็ก เพลงต่างๆ ที่ปรากฏในสื่อเสียงและปรากฏในชีวิตประจำวัน ดนตรีการโอเคะ ดนตรีร่วมสมัย ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ

2. เสียง ธรรมชาติของเสียง แหล่งกำเนิดเสียง ฐานการกำเนิดเสียงของเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ

3. การขับร้อง

การขับร้องเพลงไทย

การเปล่งเสียงตามเสียงดนตรีหรือตามโน้ต ฝึกสร้างแนวเพลงสั้นๆ ฝึกอ่านทำนองเสนาะ ขับเสภา การขับร้องเพลงไทยประเภทต่างๆ เช่น เพลงสองชั้น เพลงสามชั้น เพลงดัด เพลงเถา ฝึกการร้องเข้ากับวงดนตรี ฝึกขับร้องเพลงพื้นบ้านที่มีในท้องถิ่น

การขับร้องเพลงสากล

การร้องเพลงเดี่ยว ร้องร่วมกับคนอื่น การร้องโดยมีแนวดนตรีประกอบโดยใช้โน้ตเพลง ร้องจากความทรงจำ ทำทางการร้อง การหายใจ การแสดงออกทางอารมณ์ การขับร้องประสานเสียง ฝึกร้องเพลงลักษณะต่างๆ ตามลำดับความยากง่าย การศึกษาองค์ประกอบทางดนตรี ประวัติและผลงานของนักประพันธ์ การใช้ศัพท์ที่เหมาะสมและการแสดงความคิดเห็นทางดนตรี

4. การปฏิบัติเครื่องดนตรี

การเล่นเครื่องดนตรี 1 ชิ้น ฝึกทักษะการเล่นเครื่องดนตรีที่ถูกต้องตามแบบแผนของแต่ละเครื่องดนตรีที่เลือก การฝึกจังหวะ ระดับเสียง แนวทำนอง ฯลฯ สามารถเล่นดนตรีด้วยตนเองและเล่นร่วมกับผู้อื่น การบรรเลงรวมวง ฝึกการหยิบจับ การใช้ การเก็บ การบำรุงรักษาเครื่องดนตรีที่ถูกต้อง เรียนรู้ประวัติเครื่องดนตรี ความเป็นมาของบทเพลง นักประพันธ์เพลง การใช้ศัพท์ทางดนตรีที่ถูกต้อง

5. ทฤษฎีและองค์ประกอบดนตรี

การอ่านโน้ต เครื่องหมายแทนเสียง บันไดเสียง จังหวะ ทำนอง ลักษณะและประเภทของบทเพลง รูปแบบของบทเพลง เสียงของเครื่องดนตรี โครงสร้างของเพลง การประสานเสียง

6. ประวัติดนตรี

ประวัติและผลงานของนักประพันธ์เพลงที่สำคัญ ซึ่งมีผลงานดนตรีทั้งของไทยและต่างชาติ เช่น พระมหากษัตริย์ไทย พระบรมวงศานุวงศ์ที่มีคุณูปการทางด้านดนตรี นักดนตรีไทย แบบแผนดนตรีไทย ดนตรีสากล นักดนตรีไทยพื้นบ้าน นักดนตรีสำคัญของโลกในแต่ละยุคสมัย

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระดนตรี

ช่วง ชั้น	ชื่อกิจกรรม	ระดับน้ำหนักของสาระหลักที่ต้องการเน้น				
		การถ่ายทอด ความรู้สึกล	การปฏิบัติ	การวิจารณ์	การประยุกต์	คุณธรรม/ ค่านิยม
ป.1-3	เสียงรอบตัว					
	การสร้างความสุขสนทนจาก การร้องเพลง					
	ร้อง เดิน เล่นจังหวะ					
	ทำเสียงกระสวนจังหวะประกอบ การร้องเพลง					
	จังหวะฉิ่ง					
ป.4-6	สูงหรือต่ำ					
	ศิลปินเพลงร้องในท้องถิ่นของตน					
	การร้องเพลงรอนงค์(Round)ในบันไดเสียง เมเจอร์ (Major)และไมเนอร์ (Minor)					
	การร้องเพลงชาติไทย					
	การตีจังหวะหน้าทับด้วยโทน กับรำมะนา					
	การประสมวงรีคอร์เดอร์ด้วยเครื่องจังหวะ ประกอบการร้องเพลง					
	เสภาขึงขังไพเราะ					
ม.1-3	เสียงของคนไทยประเภทเครื่องสาย					
	ทำนองเพลงในดวงใจ					
	ขับร้องเพลงไทยในอัตรา 2 ชั้น (เพลงนางครวญ)					
	ขับร้องประสานเสียง(1)					
	การแปรทำนอง(ดนตรีไทย)					
ม.4-6	การขับร้องเพลงประสานเสียง(2)					
	ขับร้องเพลงไทย เพลงเถา (เพลงนางครวญ)					
	กลวิธีการบรรเลงในดนตรีไทย					
	เพลงแขกบรเทศเถา					
	เสภา คาราวีเอะ					

กิจกรรม การเรียนรู้สาระดนตรี

ชื่อกิจกรรม**เสียงรอบตัว**
(ช่วงชั้น ป.1-ป.3)**แนวคิด**

ความเข้าใจในที่มาของดนตรี ซึ่งมาจากเสียง

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	การออกเสียง ความสามารถในการแยกเสียง สร้างเสียงด้วยวัสดุที่หลากหลาย
การวิจารณ์	บอกเล่าเกี่ยวกับเสียงและที่มา
การประยุกต์	สร้างเสียงใหม่โดยใช้วัสดุ/สิ่งที่ใกล้ตัว
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก เข้าใจและยอมรับความคิดของผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเรียนรู้ เข้าใจที่มาของเสียง
2. นักเรียนค้นคิด สร้างสรรค์ เสียงใหม่

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนเลือกเสียงมาเสนอคนละ 1 เสียง
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดในชั้นเรียนว่าเสียงแต่ละเสียงนั้นเกิดจากอะไร
3. ครูให้นักเรียนระบุว่าเสียงที่ได้ยินทำให้เกิดความรู้สึกอย่างไร
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มค้นคิดสร้างเสียงแปลกใหม่ และนำเสนอต่อชั้นเรียน

กลวิธีในการจัดกิจกรรม

ครูควรเปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ให้นักเรียนนำเสนอได้อย่างอิสระที่สุด

การวัดและประเมินผล

1. จากพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
2. จากความสามารถของนักเรียนในการแยกแยะความแตกต่างของเสียง
3. จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
4. จากความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างเสียงของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. อุปกรณ์การเกิดเสียงแบบต่างๆ เช่น ไม้ไผ่ จาน แก้ว ฯลฯ
2. แดบบันทึกเสียง

ชื่อกิจกรรม การสร้างความสนุกสนานจากการร้องเพลง (ช่วงชั้น ป.1-3)

แนวคิด

การเรียนรู้ดนตรีขั้นพื้นฐานด้วยการเปล่งเสียงพร้อมกับการเคลื่อนไหวอย่างถูกวิธี

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	ความสามารถในการร้องเพลงตามระดับเสียงและจังหวะอย่างถูกต้อง
การวิจารณ์	บอกเล่าและตีความหมายของเสียง เช่น ความสูง - ต่ำ ของเสียง จังหวะและการเคลื่อนไหว
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปสร้างทำนองเพลงที่ถูกต้อง
คุณธรรม/ค่านิยม	มีความมั่นใจในการแสดงออกและสนุกสนานกับการร้องและแสดงท่าทางประกอบ การทำงานเป็นกลุ่ม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนร้องเพลงได้ถูกต้อง ทั้งในด้านระดับเสียงและจังหวะ
2. นักเรียนรู้จักประโยคเพลง และการหายใจที่เหมาะสมกับบทเพลง
3. นักเรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์จากการขับร้องและการเคลื่อนไหว

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูอ่านเนื้อเพลงโดยให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามทีละประโยค
2. ครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง
3. ครูสอนนักเรียนร้องทีละประโยคเพลง
4. ครูฝึกให้นักเรียนร้องเองทั้งเพลง
5. เมื่อนักเรียนร้องได้ดีแล้ว ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดท่าทางว่า “ถ้ามีความสุขจะทำอย่างไร” โดยครูให้ตัวอย่างกับนักเรียน เช่น หัวเราะ กระโดด ฯลฯ ต่อจากนั้นครูให้นักเรียนร้องเพลงพร้อมกับท่าทางที่ช่วยกันคิดใหม่ เช่น

“ถ้าท่านรู้สึกมีความสุข ก็จงหัวเราะ ท่าทางคือหัวเราะเสียง ฮ่า ฮ่า

ถ้าท่านรู้สึกมีความสุข ก็จงกระโดด ท่าทางคือ กระโดด”

6. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ต่อจากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดว่า ถ้านักเรียนมีความสุขนักเรียนจะทำอย่างไร และใช้คำร้องอย่างไร โดยให้แต่ละกลุ่มทดลองร้องและทำท่าให้คล้อง

ชื่อกิจกรรม**ร้องเต๋นเล่นจังหวะ**

(ช่วงชั้น ป.1-3)

แนวคิด

จังหวะเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของดนตรี และในส่วนของจังหวะก็มีองค์ประกอบเฉพาะตัวของมัน การปฏิบัติจังหวะจริงย่อมได้เรียนรู้ได้เร็วกว่าการเรียนรู้ทางทฤษฎีเพียงอย่างเดียว

สาระหลัก

การถ่ายทอด	สร้างสรรค์จังหวะจากความคิดและจินตนาการ
การปฏิบัติ	เล่นเครื่องประกอบจังหวะและเคลื่อนไหวตามจังหวะอย่างถูกต้อง
การวิจารณ์	อธิบายและบอกเล่าถึงจังหวะที่ได้ยินอย่างถูกต้อง
การประยุกต์	นำเอาความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติทั้งด้านบรรเลงและการขับร้องจริง
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจและสนุกสนานในการแสดงออกและการทำงานร่วมกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจจังหวะเคาะพื้นฐานของดนตรี
2. นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีหรือร้องเพลงประกอบจังหวะได้ถูกต้อง

สม่ำเสมอ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลงที่ร้องได้ พร้อมกับปรบมือเป็นจังหวะเคาะพื้นฐาน
2. ครูแบ่งนักเรียนจำนวนหนึ่งเล่นเครื่องประกอบจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ กรับ กลอง ฯลฯ ตามจังหวะพื้นฐาน โดยนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งยังคงร้องเพลงเดิมตามข้อ 1
3. ครูให้ทั้งนักร้องและนักดนตรีที่เล่นเครื่องประกอบจังหวะ เคลื่อนไหวตามจังหวะขณะขับร้องหรือบรรเลง
4. ครูสร้างจังหวะที่หลากหลายและเหมาะสมในแต่ละเครื่องดนตรีให้นักเรียนปฏิบัติ ขณะที่นักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งยังคงร้องเพลงเดิมตามข้อ 1
5. ครูให้นักเรียนหมุนเวียนกันทำหน้าที่ทั้งเล่นและร้องสลับกันไป

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนช่วยกันหาเครื่องประกอบจังหวะเท่าที่จะหาได้ หรือดัดแปลงจากเครื่องใช้และสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว

2. การเคลื่อนไหวประกอบการร้องหรือการบรรเลงให้เข้าจังหวะเพลง ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนรับรู้เรื่องจังหวะได้ง่ายขึ้น

3. สร้างกลุ่มกระสวนจังหวะ (Rhythmic Pattern) ใช้เครื่องประกอบจังหวะหลายๆ ชนิดเล่นร่วมกัน อาจดัดแปลงมาจากจังหวะกลองยาว หน้าทับ หรือจังหวะเดินรำก็ได้

การวัดและประเมินผล

1. จากการเคลื่อนไหวที่ตอบสนองต่อจังหวะที่ปฏิบัติหรือได้ยิน
2. จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องประกอบจังหวะ
2. บทเพลงร้อง

ดนตรีสากล

ชื่อกิจกรรม ทำเสียงกระสวนจังหวะประกอบการร้องเพลง (ช่วงชั้น ป.1-3)

แนวคิด

ความเข้าใจในเรื่องของกระสวนจังหวะซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่แฝงอยู่ในบทเพลง โดยใช้เพลงเฮลโล (เพลงจังหวะเคาะแบบ 3 ส่วน) และเพลงสะพานลอนดอน (เพลงจังหวะเคาะแบบ 4 ส่วน)

สาระหลัก

การถ่ายทอด	สร้างสรรค์ความคิดตามจินตนาการ
การปฏิบัติ	ร้องเพลงหรือเคาะตามกระสวนจังหวะ
การวิจารณ์	บอกเล่าถึงความแตกต่างของจังหวะแต่ละกระสวนจังหวะ
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปสร้างกระสวนจังหวะประกอบการบรรเลงต่างๆ
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออกและร่วมมือกันทำงานและสนุกสนานกับการสร้างจังหวะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงและคบบส่วนต่างๆ ของร่างกายประกอบบทเพลงที่ถูกกำหนดด้วยเครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบ 3/4 และแบบ 4/4 ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนเรียนรู้จังหวะเคาะแบบชุดละ 3 หรือ 4 จังหวะเคาะ
3. นักเรียนร้องเพลงที่คุ้นเคย สามารถตอบได้ว่าบทเพลงดังกล่าวอยู่ในกลุ่มจังหวะเคาะแบบ 3 จังหวะเคาะ หรือ 4 จังหวะเคาะใน 1 ชุด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูสอนให้นักเรียนร้องเพลงที่เตรียมไว้
2. ครูฝึกให้นักเรียนให้คบบร่างกายตามกระสวนจังหวะที่กำหนดไว้
3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ร้องเพลง กลุ่มที่ 2 คบบร่างกายเพื่อทำเสียงประกอบบทเพลงและเมื่อทำได้ดีแล้วให้สลับกลุ่มกัน
4. เมื่อนักเรียนทำได้ดีแล้ว ครูสรุปโดยใช้แผนภูมิจังหวะเคาะแบบ 3 จังหวะเคาะ และ 4 จังหวะเคาะเพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าในบทเพลงที่ขับร้องและคบบร่างกายไปนั้นมีการจัดกลุ่มจังหวะเคาะ 2 แบบ คือ แบบ 3 จังหวะเคาะใน 1 กลุ่ม และแบบ 4 จังหวะเคาะใน 1 กลุ่ม

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลงที่เตรียมไว้ให้คล่องเสียก่อน จากนั้นจึงให้นักเรียนฝึกคบบส่วนต่างๆ ของร่างกายให้เป็นจังหวะประกอบบทเพลง

2. ในการฝึกนักเรียนให้ใช้ร่างกายเพื่อทำให้เกิดเป็นเสียงของกระสวนจังหวะนั้น ครูให้นักเรียนทำเสียงจังหวะหนัก (Strong beat) ให้มีความดังชัดเจน โดยในกลุ่ม 4 จังหวะ เคาะ ครูต้องให้นักเรียนเน้นที่จังหวะที่ 1 และ 3 ส่วนกลุ่มจังหวะเคาะแบบ 3 จังหวะ ต้องเน้นในจังหวะที่ 1 ซึ่งการเน้นเสียงดังกล่าจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะต่อไป

3. ในการฝึกทำร่างกายให้เกิดเสียงตามกลุ่มเครื่องหมายกำหนดจังหวะ ครูแบ่งนักเรียนออกตามกลุ่มเครื่องหมายกำหนดจังหวะดังนี้

3.1 จังหวะแบบ 4/4 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 คบมือ (เน้นเสียง) กลุ่มที่ 2 คีตนิ้ว (จังหวะหนัก) กลุ่มที่ 3 คบคักขวาและคักซ้าย (จังหวะเบา) เมื่อนักเรียนทำได้ดีแล้ว จึงให้นักเรียนฝึกคบบมือ คีตนิ้วและคบบคักประกอบบทเพลงเอง

3.2 จังหวะแบบ 3/4 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ทำจังหวะที่ 1 (จังหวะหนัก) และกลุ่มที่ 2 ทำจังหวะที่ 2 และ 3 (จังหวะเบา) และเมื่อนักเรียนทำได้ดีแล้ว จึงให้นักเรียนทำเองทั้งหมด

4. ครูสามารถเลือกใช้ร่างกายส่วนอื่นๆ ทำเสียงได้ เช่น เคาะเท้า คบมือแบบใช้นิ้วเพียง 3 หรือ 4 นิ้ว หรือการอมมือเพื่อให้เกิดอู้งมือและคบบ คบบคักพร้อมกัน 2 ข้าง คบบคักทีละข้าง สิ่งสำคัญคือ เสียงที่ได้นั้นมีเหมาะสมกับการทำจังหวะหนัก จังหวะหนักหรือจังหวะเบา

5. กิจกรรมนี้ต้องการให้นักเรียนเกิดการรับรู้ด้วยการกระทำมากกว่าเรียนเรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบทฤษฎีบนกระดาน ดังนั้นในการสรุปสำหรับนักเรียนประถม 1-3 ต้องการเพียงให้นักเรียนรับรู้ว่ บทเพลงทั้ง 2 แบบมีความต่างกัน แบบที่ 1 มี 3 จังหวะเคาะ และแบบที่ 2 มี 4 จังหวะเคาะ และเมื่อนักเรียนเกิดความเข้าใจจึงให้ดูแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องดังกล่าว

การวัดและประเมินผล

1. จากการขับร้องของนักเรียนและการตอบคำถามของนักเรียน
2. จากการทำจังหวะของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ตัวอย่างโน้ตเพลงเชลโลและเพลงสะพานลอนดอน
2. บทเพลงที่เคยเรียนมาแล้วที่อยู่ในอัตราเครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบ 3/4 และ 4/4
3. แผนภูมิรูปแบบ 3 ส่วนใน 1 ชุด และแบบ 4 ส่วนใน 1 ชุด

ดนตรีไทย

ชื่อกิจกรรม

จังหวะ (ฉิ่ง)

(ช่วงชั้น ป.1-3)

แนวคิด

การสร้างประสบการณ์ขั้นต้นของการศึกษาดนตรีไทยโดยใช้ฉิ่งเป็นเครื่องทำจังหวะที่สำคัญที่สุดในดนตรีไทย

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	ตีฉิ่งประกอบเพลงบรรเลงและเพลงร้อง
การวิจารณ์	บอกเล่าถึงความสัมพันธ์ของจังหวะกับเพลง
การประยุกต์	ตีฉิ่งประกอบเพลงตามอัตราเพลง
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก ชื่นชมและเห็นคุณค่าความงามของความเป็นดนตรีไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้จักวิธีปฏิบัติฉิ่งให้ถูกต้องทั้งเพลงขับร้องและเพลงบรรเลง
2. นักเรียนรู้จักวิธีใช้เสียงของฉิ่งให้เข้ากับเพลงตามจารีตประเพณี
3. นักเรียนรู้จักคำนวณเวลาที่มีช่วงระยะเท่ากันโดยตลอด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนฝึกเคาะและนับจังหวะ อาจใช้อวัยวะของร่างกายหรือวัตถุอื่นใดก็ได้ที่ทำให้เกิดเสียง โดยเน้นให้แต่ละจังหวะเคาะมีระยะสม่ำเสมอ
2. ให้นักเรียนฟังเสียงฉิ่ง เสียงฉิ่งมี 2 เสียง คือ เสียง “ฉิ่ง” และ “ฉับ”
3. ให้นักเรียนรู้จักวิธีจับฉิ่งให้ถูกวิธี เพื่อให้เกิดเสียงชัดเจนที่สุด
4. ให้นักเรียนตีฉิ่งเข้ากับเพลงร้องหรือเพลงบรรเลง เมื่อจบจังหวะหน้าทับ หรือจบเพลงต้องลงด้วยเสียง “ฉับ”

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ให้นักเรียนปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่มใหญ่หรือแยกเป็นกลุ่มย่อยก็ได้ โดยให้กลุ่มหนึ่งเปล่งเสียง “ฉิ่ง” อีกกลุ่มหนึ่งเปล่งเสียง “ฉับ”
2. ให้ผู้ขับร้องหรือบรรเลงนำไปก่อน แล้วให้เข้าจังหวะฉิ่งภายหลัง เพื่อทดสอบว่าเสียงฉิ่งคร่อมจังหวะของเพลงหรือไม่

3. แบ่งกลุ่มเพื่อตีฉิ่งตามอัตราเพลงเถา
การวัดและประเมินผล

จากการปฏิบัติของนักเรียน
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิจังหวะ
2. แผนภูมิเพลง
3. แดบบันทึกเสียงเพลง

ตัวอย่างกิจกรรม**สูง หรือต่ำ**
(ช่วงชั้น ป.4-6)**แนวคิด**

การเรียนรู้เรื่องดนตรีที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของระดับเสียงสูง-ต่ำ

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	ออกเสียงสูง-ต่ำ ตามเสียงสัญลักษณ์
การวิจารณ์	ระบุระดับของเสียง
การประยุกต์	นำความรู้เกี่ยวกับความสูง - ต่ำของระดับเสียงไปใช้ปฏิบัติจริง
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก ยอมรับความคิดของผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างของระดับเสียงสูง - ต่ำ
2. นักเรียนสามารถแยกแยะระดับเสียงสูง - ต่ำ ได้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ครูเล่นเครื่องดนตรี หรือเป่าเสียงร้องให้เกิดระดับเสียงที่แตกต่างกัน 2 ครั้ง จากนั้นจึงให้นักเรียนตอบว่า ระดับเสียงที่ได้ยินครั้งที่ 2 นั้น สูงหรือต่ำกว่าระดับเสียงแรก

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ให้นักเรียนตอบคำถามแบบแบ่งกลุ่มหรือทีละคน
2. ในการตอบคำถาม อาจตอบเป็นภาษาสัญลักษณ์ก็ได้ เช่น ถ้าเสียงสูงกว่า ให้นักเรียนร้องตอบเป็นเสียงแมว ถ้าเสียงต่ำกว่า ให้นักเรียนร้องตอบเป็นเสียงสุนัข เป็นต้น
3. ครูอาจใช้แถบบันทึกเสียงที่บันทึกเสียงแบบต่างๆ และนำมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการสอน

การวัดและการประเมินผล

จากพฤติกรรมการตอบคำถามและการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องดนตรีชนิดต่างๆ
2. สื่อเสียงชนิดต่างๆ
3. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง

ตัวอย่างกิจกรรม ศิลปินเพลงร้องในท้องถิ่นของฉัน (ช่วงชั้น ป.4-6)

แนวคิด

ความสำคัญของเพลงร้องในท้องถิ่นและศิลปินพื้นบ้าน

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	ขับร้องเพลงในท้องถิ่นของตนเอง
การวิจารณ์	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มา สาระเนื้อร้อง ทำนองและองค์ประกอบของดนตรี
การประยุกต์	นำเอาความรู้ที่ได้จากเพลงพื้นบ้านมาศึกษาหาความรู้เรื่องดนตรีศึกษา
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก อนุรักษ์และเห็นคุณค่าในศิลปะพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้และอธิบายประวัติและผลงานของศิลปินเพลงร้องในท้องถิ่นของตนได้
2. นักเรียนอธิบายประวัติ - ผลงานของศิลปินเพลงร้องที่ศึกษาได้
3. นักเรียนขับร้องเพลงของศิลปินในท้องถิ่นที่ศึกษาได้

กลวิธีและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูประสานกับศิลปินเพลงร้องในท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า
2. ครูเตรียมสื่อสำหรับใช้ทำกิจกรรม
 - 2.1 เทปบันทึกเสียง
 - 2.2 กล้องถ่ายรูปและอุปกรณ์ที่จำเป็น
 - 2.3 ให้นักเรียนเตรียมสมุดจดบันทึก
3. ให้ศิลปินเล่าเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับประวัติและผลงานของตนและที่มาของเพลงร้องต่างๆ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงร้องพื้นบ้านและเพลงของตนเอง
4. ผู้เรียนซักถาม - พูดยุข โดยให้สัมผัสกับศิลปินอย่างใกล้ชิด
5. ให้นักเรียนฝึกขับร้องเพลงจากศิลปิน
6. ให้นักเรียนร้องเพลงที่ได้ฝึกจากศิลปิน เป็นกลุ่มหรือร้องเดี่ยวตามความเหมาะสม
7. นักเรียนนำเพลงที่ได้ฟังไปฝึกร้องในชั้นเรียนโดยครูเป็นผู้ดูแล

8. ให้นักเรียนเขียนรายงานสรุปผลการเรียนรู้เป็นรายคน หรือช่วยกันเล่าเรื่องราวที่ได้จากการเรียนรู้และเขียนสรุปเนื้อหาเหล่านั้นร่วมกัน
9. ร้องเพลงที่ได้เรียนรู้จากศิลปินจนคล่อง
10. บันทึกเสียงของนักเรียนไว้ และนำมาเปิดฟังผลงานเพลงร่วมกัน
11. เผยแพร่ผลงานไปสู่โรงเรียนอื่นๆ

การวัดและประเมินผล

1. จากการร่วมกิจกรรมแต่ละขั้นตอน
2. จากการสรุปของผู้เรียน
3. จากการขับร้องเพลงของผู้เรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แหล่งที่อยู่ของศิลปิน
2. แดบเสียงและเครื่องบันทึกเสียง
3. กล้องถ่ายรูปและอุปกรณ์ที่จำเป็น

ดนตรีสากล

ชื่อกิจกรรม ทักษะการร้องเพลงรวนด (Round) ในบันไดเสียงเมเจอร์ (Major) และไมเนอร์ (Minor) (ช่วงชั้น ป.4-6)

แนวคิด

ลักษณะของเพลงร้องในดนตรีตะวันตกมีหลายอย่าง เช่น การขับร้องประสานเสียง เป็นต้น เพลงรวนดก็เป็นลักษณะหนึ่งของการขับร้องที่มีความสนุกสนาน คล้ายวิ่งไล่จับกัน

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	ขับร้องเพลงประสานเสียง
การวิจารณ์	สามารถแยกแยะความแตกต่างของบันไดเสียง
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปเปรียบเทียบปรากฏการณ์ทางดนตรี
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจและสนุกสนานในการแสดงออกและความร่วมมือกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนร้องเพลงรวนดที่สร้างจากบันไดเสียงเมเจอร์ เพลง “ร้องตามฉัน” ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนร้องเพลงรวนดที่สร้างจากบันไดเสียงไมเนอร์ เพลง “เพื่อนเก่า” ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนเข้าใจและตอบคำถามเรื่องโครงสร้างของบันไดเสียง และความแตกต่างของบันไดเสียงเมเจอร์และบันไดเสียงไมเนอร์ได้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูสอนนักเรียนร้องเพลง “ร้องตามฉัน”
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม และให้นักเรียนร้องเพลงนี้แบบเพลงรวนด
3. ครูเล่นเครื่องดนตรีในเพลงที่สอนด้วยบันไดเสียงไมเนอร์ และซักถามนักเรียนเรื่องการเปลี่ยนไปของเสียงที่ได้ยิน
4. ครูสรุปเรื่องบันไดเสียง โดยให้นักเรียนดูแผนภูมิความแตกต่างระหว่างบันไดเสียงเมเจอร์ และบันไดเสียงไมเนอร์ และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า บทเพลงอาจถูกสร้างจากบันไดเสียงเมเจอร์ หรือบันไดเสียงไมเนอร์
5. ครูสอนนักเรียนร้องเพลง “เพื่อนเก่า” พร้อมกับอธิบายว่าบทเพลงดังกล่าวอยู่ในบันไดเสียงไมเนอร์
6. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มและร้องเพลง “เพื่อนเก่า”

7. ครูเล่นเครื่องดนตรีในเพลงที่นักเรียนเคยร้องมาก่อนแล้ว เช่น เพลงเจ้าดวงดาว (Twinkle Twinkle Little Star) หรือเพลงอื่นๆ โดยเล่นในบันไดเสียงเมเจอร์ก่อน ต่อจากนั้น ครูเปลี่ยนมาเล่นในบันไดเสียงไมเนอร์

8. ครูเล่นเกมสัการฟังดนตรี โดยเลือกเล่นบทเพลงให้นักเรียนฟัง และทายว่า บทเพลงที่ได้ยินนั้นเป็นบทเพลงที่อยู่ในบันไดเสียงเมเจอร์หรือบันไดเสียงไมเนอร์

9. ครูสรุปเรื่องเพลงประเภทเพลงราวนัด บันไดเสียงเมเจอร์ และบันไดเสียงไมเนอร์

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมร้องเพลงราวนัด (Round)
2. สำหรับกลุ่มร้องนำและร้องตาม ครูควรร่วมร้องกับกลุ่มที่ร้องตามและอธิบายว่า ตำแหน่งในการร้องในแต่ละกลุ่มควรจะเริ่มต้นร้องเมื่อไร
3. ครูเล่นเครื่องดนตรีในบทเพลงที่ใช้บันไดเสียงแตกต่างจากเดิมเพื่อให้นักเรียนได้สังเกตความแตกต่างของบันไดเสียง
4. กิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ครูควรทำซ้ำๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ในการฟัง และเกิดกระบวนการเรียนรู้จากการเปรียบเทียบปรากฏการณ์ทางดนตรีที่ได้ยินได้เข้าใจมาแล้วกับปรากฏการณ์ทางดนตรีที่ได้ยินใหม่
5. สื่อแผนภูมิที่นำมาใช้ ควรเป็นรูปภาพที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของบันไดเสียงมากกว่าจะเป็นตัวโน้ตที่อยู่ในบรรทัดห้าเส้นแบบการสอนทฤษฎีโน้ต

การวัดและประเมินผล

1. จากการขับร้อง
2. จากการฟังและตอบคำถาม

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. โน้ตเพลงราวนัด เช่น เพลงร้องตามฉัน (I like to sing) เพลงเพื่อนเก่า (Make new friends) เป็นต้น
2. บทเพลงที่เคยเรียนมาแล้ว
3. แผนภูมิภาพเรื่อง โครงสร้างองค์ประกอบทางดนตรี บันไดเสียงเมเจอร์ (Major) และบันไดเสียงไมเนอร์ (Minor)

ตัวอย่างกิจกรรม**การร้องเพลงชาติไทย**
(ช่วงชั้น ป.4-6)**แนวคิด**

เพลงชาติถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชาติไทย มีคุณสมบัติเฉพาะตัวทั้งด้าน
คำร้อง ทำนอง และจังหวะ

สาระหลัก

การถ่ายทอด	สื่อความคิดและจินตนาการด้วยการร้องเพลงชาติไทย
การปฏิบัติ	ขับร้องเพลงชาติไทยอย่างถูกต้องตามจังหวะและเสียงร้อง
การวิจารณ์	แยกแยะความแตกต่างของการขับร้องด้านเนื้อร้อง ทำนองและ จังหวะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปใช้สร้างสรรค์ลักษณะของเพลงในแนวสากล
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดง มีความสามัคคี ชื่นชมและเห็นคุณค่าความ สำคัญของเพลงชาติไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงชาติไทยได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเข้าใจองค์ประกอบทางดนตรีในบทเพลงชาติไทย
3. นักเรียนเข้าใจและสามารถตอบได้ถึงความหมายของเนื้อร้อง ประวัติผู้แต่ง
คำร้องและทำนอง
4. นักเรียนเกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าของบทเพลงชาติไทย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. กิจกรรมการสอนคำร้อง
 - 1.1 ครูให้นักเรียนศึกษาเนื้อร้องของเพลงชาติ โดยให้นักเรียนสังเกตคำที่มีตัว
ร ตัว ล และคำควบกล้ำ
 - 1.2 ครูฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำที่ใช้ตัว ร ตัว ล และคำควบกล้ำ
 - 1.3 ครูฝึกให้นักเรียนให้อ่านเนื้อร้องให้ถูกต้อง
2. กิจกรรมจังหวะและความเร็วของเพลง
 - 2.1 ครูฝึกให้นักเรียนตบคักและตบมือตามกระสวนของเพลงชาติไทย
 - 2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งร้องเพลงชาติไทย อีกกลุ่มหนึ่ง
ตบมือและตบคักตามข้อ 1 ประกอบเพลงชาติไทย โดยให้นักเรียนสังเกตว่า ประโยคเพลง
แต่ละประโยคเริ่มจังหวะที่เท่าไร

2.3 ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายถึงการกำหนดความเร็วที่กำหนดไว้ในบทเพลงแบบปานกลาง งามอาจ ควรจะมีความช้าเร็วของบทเพลงเท่าใด ต่อจากนั้นครูให้นักเรียนทำกิจกรรมข้อที่ 1 ให้มีความเร็วตามที่กำหนดไว้ในบทเพลงคือ แบบปานกลาง งามอาจ

2.4 ครูสอนนักเรียนเรื่องบทเพลงที่ไม่ได้เริ่มต้นด้วยจังหวะที่ 1 ต่อจากนั้นครูอธิบายจังหวะยกในบทเพลงชาติไทย โดยให้นักเรียนศึกษาว่าในบทเพลงชาติไทยประกอบด้วยจังหวะยกทั้งสี่ที่ประโยค และในจังหวะยกที่พบในบทเพลงชาติไทยมีรูปแบบเหมือนกันหรือต่างกัน

2.5 ครูให้นักเรียนร้องเพลงชาติ โดยระมัดระวังในเรื่องต่อไปนี้

2.5.1 ความสม่ำเสมอของความเร็วแบบปานกลาง งามอาจ

2.5.2 การเข้าจังหวะของจังหวะยกแต่ละประโยค ต้องเข้าให้ถูกต้อง

3. กิจกรรมการร้องทำนองเพลงและระดับความดัง - เบา

3.1 ครูทบทวนเรื่องค่าความยาวของโน้ต

3.2 ครูให้นักเรียนศึกษาประโยคเพลงของเพลงชาติไทย ให้นักเรียนศึกษาเสียงสุดท้ายของประโยคเพลงว่า แต่ละประโยคนั้นมีค่าความยาวของเสียงเท่าใด

3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันอ่านเนื้อร้อง โดยให้ลากเสียงท้ายของประโยคให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในบทเพลง

3.4 ครูและนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของบทเพลง

3.5 ครูให้นักเรียนศึกษาเครื่องหมายที่เกี่ยวข้องกับระดับความดัง - เบาของบทเพลง ทำการศึกษาเครื่องหมายดังกล่าว และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่าควรจะร้องและเน้นให้มีเสียงดัง - เบาอย่างไร จึงจะสามารถสื่อสารความหมายของบทเพลงได้ดี

3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็น และฝึกร้องเพลงชาติ โดยให้นักเรียนพยายามสื่อสารความหมายของบทเพลงตามที่นักเรียนได้อภิปรายไปแล้ว ร้องให้ครบคำตัวโน้ต และใช้ระดับความดัง - เบา การเน้นเสียงที่เหมาะสม

4. กิจกรรมประวัติและความหมายของเพลงชาติไทย

4.1 ครูอธิบายถึงความสำคัญของเพลงชาติ บทบาทหน้าที่ และโอกาสในการขับร้องเพลงชาติ

4.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มทำการศึกษาเนื้อเพลง และให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมากล่าวถึงเนื้อหาเพลงชาติไทยที่หน้าชั้นเรียน

4.3 ตัวแทนแต่ละกลุ่มพูดถึงความหมายของเพลงชาติไทยที่หน้าชั้นเรียน แลกเปลี่ยนและอภิปรายถึงความคิดของทุกกลุ่มที่เหมือนกันและที่ไม่เหมือนกัน

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. เพลงชาติไทยเป็นเพลงประจำชาติ ครูต้องปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของบทเพลงชาติไทย เพื่อให้นักเรียนแสดงออกทางดนตรี ขับร้องด้วยความรู้สึกที่ประทับใจ เห็นคุณค่าและความสำคัญของความเป็นเพลงชาติไทย

2. การสอนเพลงชาติไทยให้ถูกต้องมีแนวทางดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนร้องเนื้อเพลงให้ถูกต้อง ในด้านคำร้อง การออกเสียง คำควบกล้ำ

2.2 ครูสอนให้นักเรียนเอื้อนคำร้อง 1 คำ ด้วยระดับเสียงที่ต่างกัน 2 เสียงให้ถูกต้อง

2.3 ครูสอนให้นักเรียนร้องทำนองให้ถูกต้องในด้านระดับเสียง ความดัง - เบา และการเน้นเสียงตามที่บทเพลงกำหนดไว้

2.4 ครูสอนให้นักเรียนร้องเพลงชาติให้ถูกจังหวะ ถูกต้องในเรื่องจังหวะหนัก - เบา (Dynamic) และความเร็วของบทเพลงตามที่กำหนดไว้ (Tempo) เข้าจังหวะยกได้ถูกต้อง (Upbeat) รักษาจังหวะของบทเพลงให้มีความสม่ำเสมอ

2.5 ครูให้นักเรียนอธิบายประวัติความเป็นมาของเพลงชาติไทย ประวัติผู้ประพันธ์คำร้องและทำนอง

การวัดและประเมินผล

1. จากการขับร้อง
2. จากแบบทดสอบหลังเรียน
3. จากการตอบคำถาม

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิโน้ตเพลงชาติไทย
2. โน้ตเพลงชาติไทยสำหรับนักเรียน
3. เครื่องบันทึกเสียงและแถบเสียง
4. แถบเสียงเพลงชาติไทยทั้งแบบมีเสียงร้อง และแบบไม่มีเสียงร้อง

ดนตรีไทย

ชื่อกิจกรรม การตีจังหวะหน้าทับด้วยโทนกับรำมะนา

(ช่วงชั้น ป.4-6)

แนวคิด

จังหวะเครื่องหนังหรือหน้าทับเป็นส่วนประกอบที่จำเป็นอย่างหนึ่งในดนตรีไทย สามารถเล่นกับเครื่องดนตรีอื่นๆ ได้

สาระหลัก

การถ่ายทอด	ความคิดและจินตนาการในการสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	ตีโทนกับรำมะนาประกอบกัน
การวิจารณ์	ระบุความสัมพันธ์ของเสียงระหว่างโทนกับรำมะนาตามลักษณะของหน้าทับ
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติให้เข้ากันกับการบรรเลงหรือขับร้องจริง
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก การทำงานร่วมกัน ชื่นชมและเห็นคุณค่าของคนตรีไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเข้าใจวิธีการตีโทน รำมะนา เกิดเป็นเสียงต่างๆ
2. นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงโทนรำมะนาที่เกิดจากการปฏิบัติ
3. นักเรียนรู้จักลักษณะของจังหวะหน้าทับที่ใช้กับโทน รำมะนา
4. นักเรียนสามารถตีโทน รำมะนา เข้ากับทำนองเพลงได้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนรู้จักลักษณะทางกายภาพและระดับเสียงของโทนและรำมะนา
2. ให้นักเรียนฝึกทำเสียงโทนและรำมะนา เพื่อนำเอาเสียงไปใช้ปฏิบัติ
3. ให้นักเรียนฝึกการตีและการวางตำแหน่งของโทนและรำมะนา
4. ให้นักเรียนฝึกตีจังหวะหน้าทับตามมาตรฐานของโทนและรำมะนา ในที่นี้ให้เน้นฝึกหน้าทับปรบไต่กับหน้าทับสองไม้ ทั้ง 3 อัตรา
5. ให้นักเรียนนำจังหวะหน้าทับที่ฝึกจนคล่องแล้วนั้น ไปปฏิบัติจริงกับการบรรเลงหรือขับร้อง
6. ให้นักเรียนรู้จักวิธีเข้าเสียงของจังหวะหน้าทับกับทำนองเพลง

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มแรกตีโทน กลุ่มหลังตีรำมะนา เมื่อเห็นว่าคล่องดีแล้วจึงให้ตีโทนและรำมะนาเข้าคู่กัน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนตีโทนและรำมะนาในคราวเดียวกัน
3. ให้นักเรียนเรียนรู้กระบวนจังหวะหน้าทับตามมาตรฐานของโทนและรำมะนา
4. ให้นักเรียนฝึกตีโทน รำมะนาด้วยหน้าทับตามมาตรฐานจนเกิดความแม่นยำและเข้าจังหวะเพลงได้ถูกต้อง

การวัดและประเมินผล

จากการปฏิบัติโทนและรำมะนาของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิตำแหน่งสร้างเสียงและชื่อเรียกเสียงบนหน้ากลอง
2. แผนภูมิจังหวะหน้าทับ
3. แผนภูมิเพลง
4. แดบบันทึกเสียงเพลง

ดนตรีสากล

ตัวอย่างกิจกรรม การประสมวงรีคอร์เดอร์และเครื่องเคาะจังหวะ ประกอบการร้องเพลง (ช่วงชั้น ป.4-6)

แนวคิด

การปฏิบัติเครื่องเป่า ขลุ่ยรีคอร์เดอร์อย่างง่าย ๆ

สาระหลัก

การถ่ายทอด	ความคิดและจินตนาการในการแสดงออก
การปฏิบัติ	เล่นเดี่ยวและเล่นประสมวงรีคอร์เดอร์กับเครื่องเคาะจังหวะหรือประกอบการร้อง
การวิจารณ์	อธิบายถึงกลวิธีของการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์โดยเฉพาะงานดนตรี
การประยุกต์	นำเอาวิธีเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ไปใช้ในเครื่องเป่าชนิดอื่น ๆ
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ชื่นชมและเห็นคุณค่าของคนตรีสากล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเล่นรีคอร์เดอร์จากการอ่านโน้ตได้
2. นักเรียนรู้จักการเล่นเดี่ยว และการเล่นประสมวงรีคอร์เดอร์กับเครื่องเคาะจังหวะอื่น ๆ เพื่อเล่นรวมวง หรือประกอบการร้องเพลงได้
3. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นทางดนตรีของตนเองได้โดยใช้คำศัพท์ทางดนตรีในการแสดงความคิดเห็นและอภิปราย
4. นักเรียนสามารถอธิบายองค์ประกอบทางดนตรีของบทเพลงที่ตนเองเล่นได้
5. นักเรียนรู้จักการเก็บรักษารีคอร์เดอร์

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. กระบวนการฝึกและการเรียนรู้
 - 1.1 ฝึกนักเรียนใช้ลมและลิ้นเพื่อผลิตเสียงที่มีคุณภาพ
 - 1.2 ฝึกนักเรียนอ่านและเล่นบทเพลง โดยพัฒนาจากการอ่านโน้ต เข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้เมื่อเห็นเครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรี เช่น เครื่องหมายดัง เบา เครื่องหมายบอกความเร็วของบทเพลง

1.3 ฝึกให้นักเรียนแสดงออกอารมณ์ทางด้านดนตรีผ่านการเล่นรีคอร์เดอร์

1.4 ฝึกให้นักเรียนผสมวงรีคอร์เดอร์กับเครื่องเคาะจังหวะ

1.5 ฝึกให้นักเรียนผสมวงรีคอร์เดอร์ และเครื่องเคาะจังหวะประกอบการขับร้อง เดี่ยว และการขับร้องประสานเสียง

1.6 อัดเสียงบทเพลงที่นักเรียนเล่น และนำมาเปิดให้นักเรียนฟัง เพื่อฝึกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางดนตรีถึงข้อดี ข้อบกพร่องในการเล่นของวงตนเอง

1.7 สามารถหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องในการเล่นของวงตนเองได้

2 ภาคทฤษฎีและประวัติ

2.1 สอนการเก็บรักษาและดูแลรีคอร์เดอร์

2.2 สอนประวัติรีคอร์เดอร์ ประเภทและชนิดของรีคอร์เดอร์

2.3 สอนการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีของบทเพลงที่ตนเองเล่น

กลวิธีการจัดกิจกรรม

การสอนรีคอร์เดอร์ในระดับชั้นประถม ไม่ควรเน้นการเดี่ยว แต่ควรอยู่ในรูปของกิจกรรมการเล่นประสมวงทั้งแบบรีคอร์เดอร์ประสมกับเครื่องเคาะจังหวะ หรือนำไปประกอบการขับร้องเดี่ยวและขับร้องประสานเสียง ส่วนนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่ามีพรสวรรค์ทางด้านดนตรี ครูสามารถสอนนักเรียนในช่วงเวลาที่นักเรียนว่าง โดยให้เพลงไปฝึกซ้อมเป็นพิเศษ และเมื่อนักเรียนในห้องได้เรียนไประยะหนึ่งแล้ว และมีความก้าวหน้าในเรื่องการอ่านโน้ต และเทคนิคการบรรเลง ครูจึงสอนให้เล่นเดี่ยว

การสอนรีคอร์เดอร์ ต้องสอนให้นักเรียนเล่นจากการอ่านโน้ต ไม่อยู่ในรูปของการจำ การจำจะใช้เมื่อนักเรียนเล่นบทเพลงได้แล้ว จึงฝึกให้นักเรียนจำทำนองและสามารถเล่นจากความทรงจำได้ การอ่านโน้ตจะช่วยให้นักเรียนสามารถเล่นบทเพลงอื่นๆ ได้ สามารถหาความสุข ความพึงใจจากการเล่นรีคอร์เดอร์ได้ด้วยตนเอง

ครูต้องฝึกให้นักเรียนได้วิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีของบทเพลงที่ตนเองเล่น หรือประสมวงอยู่ การฝึกดังกล่าวจะช่วยให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ที่ดีทางดนตรี สามารถวิเคราะห์เพื่อหาคุณค่าของงานทางดนตรี

การอัดเสียงและฝึกให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความคิดเห็นทางดนตรี เป็นการฝึกให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิดเป็นทางดนตรี โดยฝึกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นทั้งในด้านดีและด้านข้อบกพร่องในการเล่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การเป็นนักดนตรีและผู้ฟังที่ดีต่อไป

เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของรีคอร์ดอร์ และเข้าใจถึงกิจกรรมทางดนตรี ครูควรจัดการแสดงผสมวงรีคอร์ดอร์ เครื่องเคาะจังหวะประกอบการขับร้องเดี่ยว การขับร้องประสานเสียงต่อหน้าเพื่อนนักเรียนภายในโรงเรียน หรืออาจจะเชิญผู้ปกครองมาชมการแสดง หรือร่วมกิจกรรมสำคัญของโรงเรียน และสำหรับนักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางด้านดนตรี ครูสามารถให้นักเรียนเล่นรีคอร์ดอร์เดี่ยวได้ในกิจกรรมดังกล่าว

การวัดและประเมินผล

1. จากการเล่นของนักเรียน
2. จากการแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. บทเพลงฝึกรีคอร์ดอร์
2. บทเพลงประสมวงรีคอร์ดอร์ เครื่องเคาะจังหวะ ประกอบการขับร้อง/
การขับร้องประสานเสียง
3. เครื่องดนตรี ประเภทเคาะจังหวะ
4. แผนภูมิระบบนิ้วของรีคอร์ดอร์
5. ภาพเครื่องดนตรีรีคอร์ดอร์ประเภทต่างๆ

ดนตรีไทย

ชื่อกิจกรรม

เสภายิ่งรู้ยิ่งไพเราะ (ช่วงชั้น ป.4-6)

แนวคิด

เสภาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาของดนตรีไทย

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	มีการขับเสภาประกอบวงปี่พาทย์โดยวิธีร้องส่ง
การวิจารณ์	อธิบายถึงความแตกต่างของทำนองเสภากับทำนองร้องส่ง
การประยุกต์	นำเอาความรู้ที่ได้จากการขับเสภาคมารวมผสมผสานกับวงดนตรี
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออกและเห็นคุณค่าของศิลปะและภูมิปัญญาไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้และอธิบายพัฒนาการของวงปี่พาทย์เสภาได้
2. นักเรียนอธิบายลักษณะเด่น และลักษณะเฉพาะของปี่พาทย์เสภาได้

กลวิธีและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนไปศึกษาค้นคว้าเรื่องราวของการขับเสภาและวงปี่พาทย์เสภาล่วงหน้า
2. ครูเตรียมสื่อสำหรับใช้ทำกิจกรรม
 - 2.1 บัตรคำ (ที่ยังไม่ได้เขียน) ปากกาเส้นใหญ่
 - 2.2 สื่อเสียง เช่น เทป ซีดี เป็นต้น หัวข้อที่เตรียมเพลงโหมโรงเสภา เพลงที่บรรเลงและขับร้องด้วยวงปี่พาทย์เสภา
3. ครูแบ่งกลุ่มผู้เรียน 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 พัฒนาการของเสภา ตั้งแต่การเล่านิทานจนถึงละครเสภา

กลุ่มที่ 2 พัฒนาการของวงปี่พาทย์เสภา การนำวงปี่พาทย์มาประกอบการขับเสภา

กลุ่มที่ 3 พัฒนาการของเพลงเสภา เพลงโหมโรงเสภาและเพลงขับร้อง
4. วิธีการดำเนินการ
 - นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปประเด็นตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายลงในบัตรคำ
 - นักเรียนนำเสนอหน้าชั้น

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียบเรียงบัตรคำตามลำดับการเกิดหรือความสำคัญของเนื้อหาที่บอर्ड

- นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายให้เพื่อนๆ ฟัง

6. ครูนำสื่อเพลงโหมโรงเพลงเสภาให้นักเรียนคัดเลือก จัดหมวดหมู่ เขียนที่กระดานดำหน้าชั้น หรือเขียนใส่บัตรคำ

7. นักเรียนร่วมกันคัดเลือกเพลง

- นักเรียนฟังเพลงที่คัดเลือกและแสดงความคิดเห็น

8. ครูสรุปประเด็นความคิดเห็น

การวัดและประเมินผล

1. จากการร่วมกิจกรรมแต่ละขั้นตอน

2. จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แอบบันทีกเสียงเพลงเสภา

2. สำนักดนตรีไทยหรือศิลปินในชุมชน

3. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี

4. แหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

ดนตรีไทย

ตัวอย่างกิจกรรม เสียงของดนตรีไทยประเภทเครื่องสาย

(ช่วงชั้น ม.1-3)

แนวคิด

ความเข้าใจในเสียงที่ประจำอยู่ในแต่ละสายของเครื่องดนตรีและความสัมพันธ์กับเสียงในสายของเครื่องดนตรีอื่นๆ ซึ่งเป็นความสำคัญมากเกี่ยวกับการประสมวงดนตรี

สาระหลัก

การถ่ายทอด	ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
การปฏิบัติ	ปฏิบัติเครื่องดนตรีตามคุณสมบัติของเสียงในแต่ละสายให้มีความสัมพันธ์กัน
การวิจารณ์	สามารถแยกแยะเสียงของประเภทเครื่องสายได้อย่างถูกต้อง
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติกับเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก ชื่นชมและเห็นคุณค่าของดนตรีไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนมีความเข้าใจธรรมชาติของเสียงเครื่องดนตรีประเภทสาย
2. นักเรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงของเครื่องดนตรีในวงดนตรี
3. นักเรียนเข้าใจวิธีการปรับเสียงของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูกำหนดเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายสำหรับใช้ในการเรียนการสอน
2. ครูแนะนำเสียงของเครื่องดนตรีต่างๆ
3. ครูชี้ให้นักเรียนเห็นถึงความสัมพันธ์ของเสียง ระหว่างเครื่องสายแต่ละชนิดในวงดนตรี

วงดนตรี

4. ให้นักเรียนฝึกสร้างเสียงจากเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย ตามหลักเกณฑ์ที่

ถูกต้อง

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ครูเลือกเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายและแนะนำเสียงของเครื่องดนตรีให้นักเรียนรู้จัก

2. ครูกำหนดเสียงหลักมาเสียงหนึ่ง แล้วให้นักเรียนปรับเสียงให้ถูกต้องตรงกับเสียงหลักในแต่ละเครื่องดนตรี เช่น ซออู้หรือซอด้วง มี 2 สาย เป็นเสียงคู่ 5 ซอสามสาย

เป็นเสียงคู่ 4 จะเข้เป็นเสียงคู่ 5 บ้าง คู่ 4 บ้าง ทั้งนี้ให้นับจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงหาหนทางเปลี่ยนเสียงหลักไปเรื่อย ๆ เพื่อให้เกิดความชินต่อความสัมพันธ์ของเสียง และในแต่ละเครื่องมือไม่จำเป็นจะต้องเป็นเสียงหลักเสียงเดียวกัน

3. ให้นักเรียนปรับเสียงเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือให้สัมพันธ์กัน
4. ให้นักเรียนปฏิบัติเพลงง่าย ๆ เพื่อทดสอบความเข้าใจในเสียง

การวัดและประเมินผล

1. จากการตอบคำถามของนักเรียน
2. จากการปฏิบัติเครื่องดนตรีของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องดนตรี
2. แอบบันทีกเสียง
3. โน้ตเพลง

ชื่อกิจกรรม**ทำนองเพลงในดวงใจ**

(ช่วงชั้น ม.1-3)

แนวคิด

ความคิดอิสระทางดนตรีในการขับร้องและปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างง่าย ๆ จากประสบการณ์

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	ขับร้องและปฏิบัติเครื่องดนตรี
การวิจารณ์	แยกแยะความสัมพันธ์ของทำนองและเนื้อร้อง
การประยุกต์	นำเอาประสบการณ์ที่ได้จากการขับร้องหรือบรรเลงไปใช้ในการปฏิบัติจริง
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจและภาคภูมิใจในการแสดงออก ยอมรับความเห็น ชื่นชมและเห็นคุณค่าในดนตรี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้จักเลือกเพลงที่ชอบและสามารถร้องทำนองเพลงได้
2. นักเรียนสามารถแยกแยะทำนองเพลงออกเป็นประโยคย่อยๆ ได้
3. นักเรียนสามารถนำทำนองเพลงมาปฏิบัติด้วยเครื่องดนตรีของตัวเองได้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการแบ่งวรรคตอนของทำนองเนื้อร้องหรือทำนองเพลง
2. นักเรียนฝึกร้องทำนองเพลง การแบ่งวรรคตอนเพลงตามแบบฝึกหัด
3. ครูให้นักเรียนเลือกทำนองเนื้อร้องหรือทำนองเพลงมา 1 ท่อนเพลงและนำมาฝึกขับร้อง
4. ครูให้นักเรียนเล่นทำนองเพลงที่นักเรียนเลือกตามข้อ 3 มาปฏิบัติด้วยเครื่องดนตรีที่ตัวเองถนัด (ถ้านักเรียนเล่นเครื่องประกอบจังหวะ (Percussion) ให้ร้องทำนองเพลง และเล่นประกอบการขับร้อง)
5. ครูและนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนแต่ละคนสามารถแบ่งวรรคตอนของทำนองเพลงได้เหมาะสมหรือไม่

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ครูแนะนำให้นักเรียนเลือกเพลงจากความประทับใจต่างๆ หรือนำมาจากเพลงประจำโรงเรียน

2. นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีของตัวเองให้ชำนาญพอที่จะแสดงให้ผู้อื่นฟัง
3. การร้องทำนอง สามารถออกเสียงเป็น ลา ลา ลา หรือ นอย นอย นอย หรือร้องเป็นโน้ตเพลงอย่างอื่น
4. ครูให้นักเรียนทดลองทำเสียงสั้น - ยาว หรือนั้นเสียงบางเสียงตามที่ตัวเองต้องการ และฝึกปรับปรุงให้ทำนองเพลงมีความน่าสนใจมากขึ้น

การวัดและประเมินผล

1. จากการแบ่งประโยชน์ของแนวทำนองเพลง
2. จากการปฏิบัติด้วยการขับร้องหรือเครื่องดนตรี

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือโน้ตเพลงที่มีจำหน่ายทั่วไป
2. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี
3. แหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

ดนตรีไทย

ตัวอย่างกิจกรรม ขับร้องเพลงไทยในอัตรา 2 ชั้น (เพลงนางครวญ)

(ช่วงชั้น ม.1-3)

แนวคิด

ความเข้าใจในการขับร้องและการปฏิบัติเครื่องดนตรีจากเพลงนางครวญในภาพยนตร์เรื่อง “คู่กรรม”

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	ขับร้องเพลงนางครวญตามทำนองเพลง
การวิจารณ์	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีร้องที่ถูกทำนองเพลง
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้จากเพลงนางครวญมาใช้ในการปฏิบัติจริง ทั้งขับร้องเดี่ยว หรือขับร้องกลุ่ม เพื่อประสมกับการบรรเลง
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก ยอมรับความคิดเห็น ชื่นชม และเห็นคุณค่าของดนตรีไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้จักโครงสร้างของบทเพลงอัตรา 2 ชั้น
2. นักเรียนรู้จักการวางตำแหน่งของคำร้องในบทเพลง
3. นักเรียนรู้จักการเอื้อนเสียง การทำเสียงให้ไพเราะ ทั้งที่เป็นคำร้องและทำนองเพลง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูนำคำร้องเพลงนางครวญทั้งหมดมาศึกษาและเขียนคำร้องลงบนแผ่นกระดาษ
2. ครูจัดทำแผนภูมิ เพื่อแสดงการวางตำแหน่งของคำร้อง เนื่องจากเพลงนางครวญมี 2 ท่อน คำร้องเป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ แต่ละท่อนบรรจุคำร้องเพียง 1 คำกลอน หรือ 2 วรรค

3. การดำเนินการสอน ครูอธิบายและหาตัวอย่างหรือสาธิตให้นักเรียนเข้าใจวิธีการเอื้อนเสียง การแบ่งลมหายใจ การวางตำแหน่งคำร้อง และการปรุงแต่งให้เกิดความไพเราะ

กลวิธีการจัดกิจกรรม

เมื่อนักเรียนสามารถร้องเพลงได้แล้ว แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร้องกลุ่มละท่อน หรือเป็นจังหวะหน้าทับต่อเนื่องกันไป ส่วนจังหวะควรใช้ทั้งที่เป็นจังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ ตามอัตราของเพลง 2 ชั้น

การวัดและประเมินผล

1. จากการร้องเพลงของนักเรียน
2. จากการแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิบทเพลงนางครวญ
2. แถบบันทึกเสียงเพลงนางครวญ
3. สำนักดนตรีไทยหรือศิลปินในชุมชน
4. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี
5. แหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

ดนตรีสากล

ตัวอย่างกิจกรรม

การขับร้องประสานเสียง (1)

(ช่วงชั้น ม.1-3)

แนวคิด

การขับร้องประสานเสียงเป็นหัวใจของดนตรีตะวันตก ทั้งช่วยฝึกสมาธิและความแม่นยำอีกด้วย นอกเหนือจากความงามทางดนตรีของเขา

สาระหลัก

การถ่ายทอด	แสดงออกทางดนตรีตามความคิดและจินตนาการ
การปฏิบัติ	ขับร้องเพลงประสานเสียง(2 แนว)ได้อย่างถูกต้องตามโน้ต
การวิจารณ์	อธิบายถึงวิธีการของการประสานเสียงที่ถูกต้อง เช่น เสียงที่เป็นคู่ประสานได้หรือเสียงที่เป็นคู่ประสานไม่ได้
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงการขับร้องเพลงประสานเสียงให้ดียิ่งขึ้น
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก ชื่นชมและเห็นคุณค่าทางดนตรี ยอมรับความคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนพึงพอใจในการได้ขับร้องประสานเสียง และเห็นคุณค่าของการขับร้องประสานเสียง
2. นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติท่าทางในการร้องเพลงได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตเบื้องต้นและเข้าใจท่าทางของผู้อำนวยเพลง
4. นักเรียนสามารถร้องเพลงประสานเสียงได้ตามระดับความสามารถ
5. นักเรียนสามารถแสดงออกทางดนตรีได้อย่างเหมาะสมกับบทเพลง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมการขับร้องประสานเสียง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยดังต่อไปนี้

1. การยืม
 - 1.1 เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญ ครูควรแนะนำท่าทางการยืนร้องเพลงที่ถูกต้อง
 - 1.2 ครูสาธิตท่าทางการยืนร้องเพลง และให้นักเรียนศึกษาจากภาพและคำอธิบาย
 - 1.3 ครูให้นักเรียนฝึกท่าทำยืนที่ถูกต้อง
 - 1.4 ครูท่าทำยืนลักษณะต่างๆ และให้นักเรียนตอบว่าผิดหรือถูก

2. การหายใจ

2.1 ครูอธิบายถึงระบบการหายใจ และส่วนต่างๆ ของร่างกายที่เกี่ยวข้องกับการหายใจ

2.2 ครูให้นักเรียนฝึกการหายใจ ฝึกการใช้กระบังลม

3. การฝึกเสียง และการออกเสียงสระ

3.1 ครูอธิบายถึงการออกเสียง ฝึกให้นักเรียนอ้าปาก การผ่อนคลาย การไม่เกร็งกล้ามเนื้อและกระดูก การเปล่งเสียงอย่างคอบเปิดกว้าง การหายใจที่ถูกต้อง โดยสาธิตหรือมีภาพประกอบเพิ่มเติม

3.2 ครูทำการฝึกเสียง โดยให้นักเรียนอุนเสียง (Vocalizing) ด้วยเสียงสระ อา (ah) เอ (eh) อี (ee) โอ (oh) อู (oo) ตามแบบฝึกหัด มุ่งเน้นให้นักเรียนอ้าปากในแนวตั้ง

4. การศึกษาองค์ประกอบของดนตรี

4.1. ครูทบทวนและสอนนักเรียนในเรื่ององค์ประกอบของดนตรี และบทเพลงในข้อต่อไปนี

ก. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ ความช้าหรือเร็วของเพลง

ข. ลักษณะรูปทรงของประโยคเพลง (Contour) จังหวะที่เข้าประโยคเพลง (การเริ่มประโยคเพลง) จุดพักการหายใจ

ค. บันไดเสียง หลักเสียงของบันไดเสียง/บทเพลง (Tonal Center)

ง. เครื่องหมายเบา ช้า เร็ว และการเน้นเสียงที่ปรากฏในเพลง

จ. ลักษณะเด่นขององค์ประกอบทางด้านดนตรีในแต่ละเพลง

ฉ. องค์ประกอบดนตรีอื่นๆ

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ครูฝึกให้นักเรียนให้ปฏิบัติทำขึ้นขั้บร้องที่ถูกต้องเสมอ
2. ครูฝึกให้นักเรียนให้ปฏิบัติวิธีการหายใจและใช้ลมที่ถูกต้องเสมอ
3. ครูฝึกให้นักเรียนให้เปล่งเสียงสำหรับการขับร้องในลักษณะต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้การเปิดคอและกล้ามเนื้ออื่นๆ ที่ใช้ในการขับร้อง

4. ก่อนร้องเพลงทุกครั้งต้องอุนเสียง การอุนเสียงทำให้ร่างกายมีสภาพพร้อมที่จะร้องเพลง ในการร้องจะทำให้ได้เสียงที่ดี ไม่ควรให้นักเรียนทำกิจกรรมอื่น ควรร้องเพลงต่อจากการอุนเสียง การอุนเสียงด้วยเสียงสระ อา เอ อี โอ อู เป็นการฝึกให้นักเรียนฝึกการออกเสียง

ที่ดี เมื่อนักเรียนทำได้ดีและถูกต้องแล้ว ครูควรใช้คำอื่นๆ ด้วย เช่น ยา เอ ยี โย ยู, ทา เท ที่ โต ทุ, คา เก คี โค คุ ฯลฯ ในการฝึกอ่านเสียง และเคลื่อนขึ้นหรือลงทีละครึ่งเสียง

5. นักเรียนควรศึกษาองค์ประกอบทางดนตรีของบทเพลงทุกเพลง ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องการแสดงออกทางดนตรี เกิดการเรียนรู้ทางดนตรี และสามารถ ตีความทางดนตรีได้ถูกต้อง และช่วยให้นักเรียนร้องได้เร็วมากขึ้น

6. ให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีในบทเพลงที่ร้อง เพื่อให้เกิด ความรับรู้และเข้าใจถึงคุณค่าดนตรี

7. ให้อ่านโน้ต ร้องโน้ตที่ถูกต้องและสม่ำเสมอ

8. ฝึกให้นักเรียนวิจารณ์เพลงจากผลงานที่มีการขับร้องสดและแถบบันทึกเสียง ทั้ง กลุ่มและเดี่ยว

การวัดและประเมินผล

1. จากการร้องประสานเสียงของนักเรียน
2. จากการแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. บทเพลงขับร้องประสานเสียงประเภทต่างๆ
2. แถบเสียงเพลงตัวอย่าง หรือเพลงสาธิตประสานเสียงแบบต่างๆ
3. แผ่นภาพแสดงท่าทางในการขับร้อง การหายใจ การผลิตเสียงที่ถูกต้อง
4. แบบฝึกหัดการอ่านโน้ต
5. แบบฝึกหัดการฝึกเสียง
6. สถาบันการศึกษาและศาสนสถานที่มีวงขับร้องประสานเสียง

ดนตรีไทย

ตัวอย่างกิจกรรม

การแปรทำนอง

(ช่วงชั้น ม.1-3)

แนวคิด

การแปรทำนองในดนตรีไทย เป็นการแสดงออกถึงปฏิภาณกวีอย่างหนึ่งที่ทำให้บทเพลงเพิ่มความไพเราะขึ้น

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	บรรเลงดนตรีตามทำนอง
การวิจารณ์	อธิบายถึงความแตกต่างของทำนองเพลงซึ่งเกิดจากการแปรทำนอง
การประยุกต์	ปรับปรุงและดัดแปลงทำนองตามความคิดอย่างอิสระ
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจและภาคภูมิใจในการแสดงออก ยอมรับความคิดเห็น การทำงานร่วมกัน ชื่นชมและเห็นคุณค่าของดนตรีไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้จักทำนองเพลงที่เรียกว่า ทำนองหลักหรือลูกฆ้อง
2. นักเรียนรู้จักสร้างทำนองที่เข้าลักษณะของการ “แปร” ทำนอง ด้วยความคิดที่เป็นอิสระ
3. นักเรียนรู้จักว่า เครื่องดนตรีแต่ละอย่างย่อมมีลีลาทำนองเฉพาะตัว ทั้งที่เป็นธรรมชาติของเครื่องดนตรีและที่กำหนดไว้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูหาทำนองหลักหรือทำนองลูกฆ้อง กำหนดขนาดของเพลงที่แน่นอนโดยอาศัยโน้ตเพลง
2. ครูกำหนดเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแปรทำนอง ในที่นี้ใช้เครื่องดี 4 ชิ้น คือ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ และฆ้องวงเล็ก
3. ครูกำหนดจุดของเสียงที่ต้องคงที่เอาไว้
4. ให้นักเรียนฝึกแปรทำนองด้วยเครื่องดนตรีจากทำนองที่กำหนด

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. แบ่งหน้าที่ของผู้บรรเลงออกเป็น 4 กลุ่ม ตามแต่ละเครื่อง คือ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ และฆ้องวงเล็ก

2. ให้ฆ้องวงใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติทำนองหลัก
 3. ให้เครื่องมืออื่นแปรทำนองจากทำนองหลัก
 4. นำทำนองของแต่ละเครื่องมือมาบรรเลงร่วมกัน โดยเริ่มต้นจากฆ้องวงใหญ่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม และฆ้องวงเล็ก ตามลำดับดังนี้
- ให้ฆ้องวงใหญ่เล่นทำนองหลักจนจบเพลงที่กำหนด ให้บรรเลงขึ้นทำนองนั้นไว้เพื่อให้ระนาดเอก ระนาดทุ้ม และฆ้องวงเล็ก ผลัดกันแปรทำนองร่วมกับฆ้องวงใหญ่จนคล่อง จากนั้นจึงบรรเลงพร้อมกันทั้ง 4 เครื่องมือ

ตัวอย่างการแปรทำนอง (ให้เปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม)

	1	2	3	4	5	6	7	8
ฆ้องใหญ่	- ถ - ช	ช ช - ด	ด ด - ร	ร ร - ม	- ช - ถ	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ด
ระนาดเอก	ช ม ช ถ	ช ถ ท ด	ท ด ร ด	ท ถ ช ม	ร ม ช ถ	ช ด ร ม	ท ด ช ถ	ด ม ร ด
ระนาดทุ้ม	- - - -	ช ม ช ด	- - ช ด	ร ม ร ม	- ม ช ถ	- ด ร ม	- ช ถ ท	ด ร - ด
ฆ้องเล็ก	ท ถ ช ม	ช ถ ท ด	ช ด ร ด	ม ร ช ม	ถ ช ด ถ	ด ช ถ ม	ช ด ม ร	ด ท ร ด

ในที่นี้ให้ยึดเอาทำนองของฆ้องวงใหญ่เป็นหลัก กำหนดเสียงหลัก คือ เสียง โด ในช่อง 2 เสียง มี ในช่อง 4 เสียง นี ในช่อง 6 และเสียง โด ในช่อง 8

การวัดและประเมินผล

จากการแปรทำนองเพลงของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แอบบันทีกเสียงเพลงทางฆ้อง
2. โน้ตเพลง
3. สำนักดนตรีไทยหรือศิลปินในชุมชน
4. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี
5. แหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

ดนตรีสากล

ชื่อกิจกรรม

การขับร้องประสานเสียง (2)

(ช่วงชั้น ม.4-6)

แนวคิด

การศึกษาลักษณะเด่นของเพลงประสานเสียง 2-4 แนว ในแต่ละยุคของดนตรี

สาระหลัก

การถ่ายทอด	แสดงออกทางดนตรีตามความคิดและจินตนาการ
การปฏิบัติ	ขับร้องเพลงประสานเสียง(2-4 แนว)ได้อย่างถูกต้องทั้งเนื้อร้องและจังหวะ
การวิจารณ์	อธิบายองค์ประกอบของดนตรี และสามารถวิเคราะห์เนื้อร้องลักษณะเด่นและตีความทางดนตรีได้อย่างถูกต้อง
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้จากการขับร้องประสานเสียง 4 แนวไปใช้ในการปฏิบัติกับเครื่องดนตรี
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก ขอมรับความคิดเห็น ความร่วมมือและเห็นคุณค่าของดนตรีสากล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านโน้ตเบื้องต้นและเข้าใจทำนองของผู้อำนวยเพลง
2. นักเรียนสามารถร้องเพลงประสานเสียงได้
3. นักเรียนสามารถแสดงออกทางดนตรีได้อย่างเหมาะสมกับบทเพลง
4. นักเรียนเข้าใจและสามารถตอบโต้ถึงองค์ประกอบทางดนตรีได้
5. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น การวิจารณ์ทางดนตรีด้วยเหตุผลของตนเองและด้วยคำศัพท์ทางดนตรีที่เหมาะสม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

การขับร้องประสานเสียง (2) สำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์บทเพลงเพื่อหาลักษณะเด่นในแต่ละยุคของดนตรีเพิ่มเติม

1. การอ่านและร้องโน้ต
ครูฝึกให้นักเรียนให้อ่านและร้องโน้ตเพลงที่ใช้ขับร้องประสานเสียง
2. การร้องเพลง การวิจารณ์ และการแก้ไข
 - 2.1 ครูฝึกให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลง

2.2 ครูให้นักเรียนร้องเนื้อเพลง โดยมุ่งเน้นในการแสดงอารมณ์ทางด้านดนตรี

2.3 ครูฝึกนักเรียนร้องเพลงประสานเสียง

2.4 ครูบันทึกเสียงนักเรียนลงในแถบบันทึกเสียงและให้นักเรียนฟัง จากนั้นจึงแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเพื่อให้อภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

1) ความถูกต้องของเนื้อเพลง

2) การเข้าจังหวะ การเริ่มต้นประโยคเพลง ความสม่ำเสมอของบทเพลง การเน้นจังหวะหนัก - เบา

3) ความดัง - เบาของบทเพลง ความช้า - เร็วของบทเพลงตามเครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรีที่กำหนดไว้

4) การปรับเสียงของนักเรียน (Blending voices) มีใครมีเสียงเด่นแปลกแตกต่างจากคนอื่น ความไพเราะของเสียง ของวง

5) ความเหมาะสมในด้านการแสดงออกทางด้านดนตรี

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิจารณ์ผลการขับร้องของตนเองสำหรับกลุ่มที่มีความเห็นแตกต่างให้ออกมารายงานหน้าชั้น จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อบกพร่อง ข้อควรแก้ไข

4. การร้องเพลงขับร้องประสานเสียงพร้อมการอำนวยเพลง

ครูให้นักเรียนร้องเพลงพร้อมอำนวยเพลง โดยอำนวยเพลงไปตามที่นักเรียนในห้องได้สรุป โดยเน้นให้นักเรียนมองดูผู้อำนวยเพลง

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ฝึกนักเรียนให้เห็นความสำคัญและเข้าใจท่าทางของการอำนวยเพลง

2. แบ่งเสียงร้องของนักเรียนออกตามคุณลักษณะของเสียง 4 แนว คือ โซปราโน แนวอัลโต แนวเทเนอร์ และแนวเบส

3. ควรมีห้องเรียนที่จัดไว้สำหรับการเรียนและฝึกขับร้องประสานเสียงโดยตรง

4. ควรฝึกให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรง โดยการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน

5. ควรมีนักเรียนไปชมหรือฟังการขับร้องประสานเสียงของคณะนักร้องประสานเสียง

การวัดและประเมินผล

1. จากการร้องประสานเสียงของนักเรียน

2. จากการแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามของนักเรียนจากแหล่งการเรียนรู้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

เหมือนกันกับกิจกรรมการขับร้องประสานเสียง (1)

ดนตรีไทย

ตัวอย่างกิจกรรม ขับร้องเพลงไทย เพลงเถา (เพลงนางครวญ)

(ช่วงชั้น ม.4-6)

แนวคิด

การขับร้องในระดับสูงโดยมุ่งการเรียนรู้ทางทฤษฎีของเพลงเถา อาศัยการปฏิบัติที่เป็นของจริง

สาระหลัก

การถ่ายทอด	แสดงออกทางดนตรีตามความคิดและจินตนาการ
การปฏิบัติ	ขับร้องเพลงนางครวญ(เถา)
การวิจารณ์	อธิบายถึงลักษณะของเพลงไทยที่เรียกว่า เพลงเถา
การประยุกต์	นำเอาเพลงขับร้องมาใช้ประกอบการบรรเลงในวงดนตรีจริง
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจ ภาคภูมิใจในการแสดงออก ชื่นชมและเห็นคุณค่าในดนตรีไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเข้าใจกระบวนการขับร้องที่เป็นเพลงเถา
2. นักเรียนเข้าใจถึงการวางตำแหน่งคำในเพลงเถา
3. นักเรียนรู้วิธีการกำหนดลมหายใจระหว่างการขับร้อง
4. นักเรียนรู้ถึงวิธีออกเสียง ทั้งความถูกต้องของทำนองเพลง และการทำเสียงให้ไพเราะ รวมถึงวิธีการหลบเสียงด้วย
5. นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการนำเครื่องจังหวะ เช่น ฉิ่งหรือเครื่องหนัง ให้สัมพันธ์กับลักษณะของเพลง

6. นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของทำนองเพลงระหว่างอัตราชั้น

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูนำคำร้องเพลงนางครวญเดามาศึกษาและเขียนคำร้องลงบนแผ่นกระดาษ
2. ครูจัดทำแผนภูมิ เพื่อแสดงการวางตำแหน่งของคำร้อง เนื่องจากเพลงนางครวญเถามี 2 ท่อน คำร้องเป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ แต่ละท่อนบรรจุคำร้องเพียง 1 คำกลอน หรือ 2 บรรทัด
3. การดำเนินการสอน ครูอธิบายและหาตัวอย่างหรือสาธิตให้นักเรียนเข้าใจวิธีการเอื้อนเสียง การแบ่งลมหายใจ การวางตำแหน่งคำร้อง และการปรุงแต่งให้เกิดความไพเราะ
4. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อร้อง จังหวะ ทำนองเพลงนางครวญเถา

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. เมื่อนักเรียนสามารถร้องเพลงได้แล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร้องกลุ่มละท่อน หรือเป็นจังหวะหน้าทับต่อเนื่องกันไป ส่วนจังหวะควรรู้ทั้งที่เป็น จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ ตามอัตราของเพลงเถา

2. ใช้วิธีขับร้องเดี่ยว

3. ใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการขับร้อง เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทางขับร้อง ทางบรรเลง ความสัมพันธ์กับจังหวะทั้งฉิ่งและเครื่องหนัง

การวัดและประเมินผล

1. จากการร้องเพลงของนักเรียน
2. จากการแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิบทเพลงนางครวญเถา
2. แถบบันทึกเสียงเพลงนางครวญเถา
3. สำนักดนตรีไทยหรือศิลปินในชุมชน
4. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี
5. แหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

ดนตรีไทย

ตัวอย่างกิจกรรม

กลวิธีการบรรเลงในดนตรีไทย

(ช่วงชั้น ม.4-6)

แนวคิด

กลวิธีการบรรเลงดนตรีไทยที่อาศัยความสามารถเฉพาะตัว เพื่อให้ดนตรีมีความไพเราะและสนุกสนานโดยใช้ลูกล้อ ลูกบวบ ลูกซัด ลูกสะบัด ลูกขี้และลูกเหลื่อม

สาระหลัก

การถ่ายทอด	แสดงออกทางดนตรีตามความคิดและจินตนาการ
การปฏิบัติ	บรรเลงเครื่องดนตรีตามลักษณะของกลวิธีการบรรเลงแต่ละแบบจังหวะของเพลง
การวิจารณ์	อธิบายถึงความแตกต่างของกลวิธีการบรรเลงแต่ละแบบตามหลักการและชนิดของเครื่องดนตรี
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในบทเพลงที่ชอบ
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดง ความร่วมมือ สนุกสนานและชื่นชอบ และเห็นคุณค่าในดนตรีไทย

จุดประสงค์

1. นักเรียนเข้าใจในหลักทฤษฎีของการปฏิบัติแต่ละแบบ
2. นักเรียนเข้าใจในหน้าที่ของผู้ปฏิบัติ
3. นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติเครื่องดนตรีตามแต่ละกลวิธีได้ เช่น
 - ก. ลูกล้อ หมายถึง ทำนองเพลงที่เกิดจากการบรรเลงแต่ละครั้งด้วยทำนองอย่างเดียวกัน คือ มีผู้บรรเลงก่อนและมีผู้บรรเลงตาม
 - ข. ลูกซัด หมายถึง ทำนองเพลงที่เกิดจากการบรรเลงแต่ละครั้งด้วยทำนองที่แตกต่างกัน บางครั้งอาจมีเสียงแทรก บางเสียงลงไป หรืออาจมีการลวงลำจังหวะด้วย
 - ค. ลูกตาม กล้ายลูกล้อ แต่มีการกำหนดขนาดของเพลงเอาไว้ แล้วมีการตัดออกเป็นส่วนๆ ส่วนมากมักเป็น 2 ส่วน ซึ่งแต่ละส่วนอาจ มีขนาดเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ มีผู้บรรเลงนำไปก่อน แล้วมีการบรรเลงตามจนจบเพลงที่กำหนดเอาไว้
 - ง. ลูกสะบัด หมายถึง การรวมเสียง 3 เสียง จะเป็นเสียงขึ้นหรือลงก็ได้ ให้อยู่ในจังหวะครึ่งหนึ่งของจังหวะเดิม

จ. ลูกขี้ หมายถึง การเพิ่มเสียงลงไปจากทำนองเดิมเป็น 2 เท่า โดยให้อยู่ในจังหวะเดิม

ฉ. ลูกเหลื่อม หมายถึง การบรรเลงที่แบ่งเป็น 2 ฝ่าย โดยให้ฝ่ายแรกนำไปก่อนครึ่งจังหวะ แล้วมีผู้บรรเลงตามไปตามจังหวะของเพลง ผู้บรรเลงนำจะต้องจบเพลงก่อนครึ่งจังหวะ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. จัดแบ่งเครื่องดนตรีเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบรรเลงนำและฝ่ายบรรเลงตาม
2. นำเพลงต่างๆ ที่เกี่ยวกับกลวิธีการบรรเลงมาทำเป็นแผ่นภาพ เพื่อให้เห็นทำนองชัดเจน

3. กำหนดแบ่งผู้เล่นไปตามหน้าที่ของแต่ละเครื่องมือ

กลวิธีการจัดกิจกรรม

1. ให้นักเรียนที่ปฏิบัติเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ ปฏิบัติในทำนองธรรมดา ก่อน เมื่อเข้าใจดีแล้วจึงแบ่งทำนองไปตามหน้าที่ ส่วนที่เป็นทำนองปฏิบัติเดี่ยว ก็ให้ปฏิบัติพร้อมๆ กัน เช่น ลูกสะบัด ลูกขี้ เป็นต้น

2. ให้นักเรียนฝึกหัดสร้างกลวิธีการปฏิบัติเอาเอง โดยอยู่ภายใต้การดูแลของครู

การวัดและประเมินผล

จากการปฏิบัติเครื่องดนตรีของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิทำนองเพลง
2. แถบบันทึกเสียงเพลง
3. สำนักดนตรีไทยหรือศิลปินในชุมชน
4. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี
5. แหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

ดนตรีไทย

ตัวอย่างกิจกรรม

เพลงแขกบรเทศเถา

(ช่วงชั้น ม.4-6)

แนวคิด

การพิสูจน์ความจริงเพื่อให้เข้าใจในลักษณะและการบรรเลงเพลงเถา

สาระหลัก

การถ่ายทอด	จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
การปฏิบัติ	บรรเลงเพลงแขกบรเทศเถา ตามกระบวนการที่เข้าใจในเพลงเถา
การวิจารณ์	อธิบายถึงความสัมพันธ์ของเพลงเถาในแต่ละอัตราและตำแหน่งของเสียงหลัก
การประยุกต์	นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการเล่นเพลงอื่นๆที่มีลักษณะเป็นเพลงเถา
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก มีความร่วมมือ ชื่นชมในคุณค่าและความงามของดนตรีไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของเพลงเถาในแต่ละอัตราชั้น
2. นักเรียนเข้าใจตำแหน่งของเสียงหลักและจังหวะตก ที่บ่งบอกถึงความเป็นเพลงเถา
3. นักเรียนเล่นเพลงแขกบรเทศเถาได้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูสอนความรู้เนื้อหาเพลงเถาให้นักเรียนเข้าใจ โดยการบรรยายและใช้แผนภูมิประกอบ
2. ให้นักเรียนศึกษาทางบรรเลงเพลงแขกบรเทศเถา ซึ่งเป็นเพลง 2 ท่อน แต่ละท่อนมีความยาว 2 จังหวะหน้าทับปรบไก่
3. ครูสร้างแผนภูมิอย่างโน้ตไทย กำหนดแต่เสียงหลักที่มีความจำเป็นของเพลงเถานั้นในอัตราสองชั้น
4. ให้นักเรียนใส่ตำแหน่งของโน้ตเพลงแขกบรเทศสองชั้น ขยายให้เป็นสามชั้น และย่อเป็นชั้นเดียว ตามหลักการของเพลงเถา
5. ให้มีการบรรเลงเพลงแขกบรเทศเถา โดยใช้โหม่งเป็นเครื่องวัดขนาดของเพลง

กลวิธีการจัดกิจกรรม

ในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างอัตราของเพลงแขกบรเทศเถา ด้วยการบรรเลงเริ่มต้นจาก 3 ชั้นก่อน ใช้เสียงถึงดีในอัตรา 3 ชั้น แล้วใช้โหม่งเป็นเครื่องวัดขนาด โดยให้โหม่งดีไปตามถึงที่ลงเสียง “ฉับ” เช่นเดียวกับในอัตรา 2 ชั้นและชั้นเดียวก็ให้โหม่งดีในลักษณะเดียวกัน จำนวนเสียงโหม่งในแต่ละอัตราต้องเท่ากัน

การวัดและประเมินผล

1. จากการตอบคำถามของนักเรียน
2. จากการปฏิบัติของนักเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลงแขกบรเทศเถา
2. โน้ตเพลงแขกบรเทศเถา
3. โหม่งและเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนอง
4. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี
5. แลบบันทึกเสียงเพลงแขกบรเทศเถา
6. สำนักดนตรีไทยหรือศิลปินในชุมชน

คำอธิบายศัพท์

“เพลงเถา” หมายถึง เพลงที่มี 3 ขนาด หรือเรียกกันทั่วไปว่า อัตรา หรือ ชั้น ก็ได้ ก็จะต้องประกอบด้วยขนาดยาวที่เรียกว่า 3 ชั้นและขนาดเล็กเรียกว่า ชั้นเดียว ทั้ง 3 ขนาดนี้จะต้องมีความสัมพันธ์ที่ตายตัว คือ ขนาด 2 ชั้น จะต้องมีความยาวครึ่งหนึ่งของ 3 ชั้น และขนาดชั้นเดียวจะต้องมีความยาวครึ่งหนึ่งของ 2 ชั้น การวัดขนาดนี้ใช้จังหวะหน้าทับเป็นเครื่องวัด

ตัวอย่างกิจกรรม**เฮฮาคาราโอเกะ**

(ช่วงชั้น ม.4-6)

แนวคิด

การใช้เพลงดนตรีคาราโอเกะเป็นสื่อกลางในการพัฒนาทักษะทางหู ตา และการเปล่งเสียง เพื่อเข้าสู่สังคมและเรียนรู้รูปแบบดนตรีที่หลากหลายในชีวิตประจำวัน

สาระหลัก

การถ่ายทอด	แสดงออกทางดนตรีตามความคิดและจินตนาการ
การปฏิบัติ	ขับร้องและฟังเพลงคาราโอเกะโดยใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมอย่างถูกต้อง
การวิจารณ์	บอกสาระที่แฝงอยู่ในเพลงหรือประวัติที่มาและคุณค่าของเพลง
การประยุกต์	ปรับปรุงการขับร้องให้ดีขึ้น
คุณธรรม/ค่านิยม	มั่นใจในการแสดงออก สนุกสนาน และชื่นชอบดนตรี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางดนตรีด้วยคาราโอเกะ
2. นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ดนตรีโดยการใช้คาราโอเกะเป็นสื่อ
3. นักเรียนได้ฝึกความมั่นใจ ความกล้าในการแสดงออกและมีประสบการณ์ทาง

ดนตรีผ่านคาราโอเกะ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูจัดอุปกรณ์คาราโอเกะในห้องเรียน ประกอบไปด้วยโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เครื่องเล่น วิดีทัศน์หรือวีดิโอซีดี เครื่องเสียง ไมโครโฟน ฯลฯ
2. ครูจัดหาซอฟต์แวร์ (Software) หรือม้วนวีดิทัศน์ที่มีเพลงคาราโอเกะ
3. ครูให้นักเรียนได้ร้อง ดู ฟัง เพลง อาจทำกิจกรรมเป็นหมู่หรือทีละคน
4. ครูจัดกิจกรรมเสริม เช่น ประกวดขับร้องเสียงทองจากเพลงคาราโอเกะ ประกวดทายชื่อเพลงจากเสียงที่ได้ยินจากคาราโอเกะ เป็นต้น
5. ครูให้นักเรียนอธิบายถึงสาระที่แฝงอยู่ในเพลงหรือประวัติที่เกี่ยวข้องผ่านคาราโอเกะ

การวัดและประเมินผล

1. จากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
2. จากการขับร้องและฟังคาราโอเกะ

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ซอฟต์แวร์ วิดีทัศน์ วีดิโอซีดี ดีวีดี ที่เผยแพร่ในท้องตลาด
2. นิตยสาร วารสาร ข่าวสารข้อมูลทางดนตรีที่เกี่ยวข้อง
3. การจัดการศึกษาที่โรงเรียนและที่บ้าน โดยให้ครอบครัวมีส่วนร่วม

ภาคผนวก

ร้องตามฉัน (I like to sing)

เพลงรำนัดของประเทศฝรั่งเศส

1
เรา ชอบ ร้อง เพลง ฟา ฟา มี มี เร เร โด

2
ฉัน ร้อง ก่อน เธอ ลา ลา ซอล ซอล ฟา ฟา มี

3
เธอ ร้อง ตาม ฉัน โด โด ที ที ลา ลา ซอล

4
ฉัน ลา ไป ก่อน ซอล ซอล มี มี เร เร โด

เพื่อนเก่า (Make New Friends)

ROUND

เพลงชาติไทย

เนื้อร้อง พ.อ.หลวงสารานุประพันธ์ แต่งในนามกองทัพบก

ทำนอง พระเจนดุริยางค์

จังหวะ ปานกลาง ๒/๔

ประเทศ ไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อ ไทย เป็นประชา รัฐ ไผท ของ
ไทย ทุก ส่วน อยู่ ดำรง คง ไว้ ได้ ทั้ง มวล ด้วยไทย ล้วน หมาย รักสา
มัค คีไทยนี้ รักสงบ แต่ ถึงรบ ไม่ขลาด เอก ราชจะไม่ให้ ใครข่ม
ขี้ สละ เลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี เถลิงประเทศชาติไทยทวี มีชัย ชโย

ความหมายของเนื้อร้อง เพลงชาติไทย

ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อรุณยา อธิบาย

ประเทศไทยเป็นถิ่นที่รวมชนผู้มีเลือดเนื้อเชื้อชาติของไทยไว้ให้ได้อยู่อาศัยร่วมกัน แผ่นดินทุกส่วนของประเทศไทยย่อมเป็นของชาวไทยทุกคน ประชาชนไทยรักษาแผ่นดินไทยทั้งหมดไว้ได้ ก็ด้วยทุกคนมีน้ำใจสามัคคี รักคนไทยด้วยกันและรักประเทศชาติ ชนชาวไทยรักที่จะอยู่อย่างสงบ แต่ถ้าจำเป็นต้องรบกับศัตรูแล้วคนไทยไม่เคยขาดกลัวเลย ไม่มีวันยอมให้ศัตรูหน้าไหนมาข่มขู่ทำลายความเป็นอิสระของชาติไทยได้ ทุกคนยอมสละเลือดทุกหยดเพื่อชาติไทยอยู่ยั่งยืนจะปกป้องคุ้มครองประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งๆ ขึ้นไป และให้มีแต่ชัยชนะตลอดไป

เพลงนางครวญ 2 ชั้น

ท่อน 1 (ร้อง)

—	—	พระ	จะแสน	— ฟ	ร - ร ร	ฟร-ชฟ	— รฟด	เศร้า	สร้อย
ท - ดร	ดท - ท	- ดท	ชลช-ช	— ล	ชฟ-ชท	— ด	ท - ด	ละห้อย	ให้
ทดร-	—	ห	ฤทัย	— ค	— รร	— ฟ	ชฟ-ร	ทุกข์	ทน
— ร	ดท-ท	- ดท	ชลช-ช	—	—	—	—	— ร	-ด-ด
								หม่น	หมอง
								— ฟ	ชล-ลคช

ท่อน 2

—	—	จะดัน	ดัน	— ฟฟ	ร - ฟ	รฟ-ชล	ดลช-ล	ก้น	กลัว
ร —	— ร	ฟรชฟ	-รฟด	-ช-ล	ชฟ-ชท	ชฟ-ฟ	ร - ฟ	เที่ยวหา	น้อง
ร-ดร	ดท—	ทุก	ประเทศ	— ฟ	ร - รด	-ดทด	-ฟ-ด	เถื่อน	ท้อง
ร-ดร	ดท-ท	- ดท	ชลช-ช	—	—	— ท	— ด	พระ	บุรี
						— ล	— ชช		

เพลงนางกรวย ๒ ชั้น

ท่อน 1 (บรรเลง)

-รฟช	-ท-ด	รดทด	ฟรรร	-ช-ฟ	-ร-ด	ทดชด	ทรดท
----	ทดชด	ทดชด	ทดชช	-ดชช	-ฟ-ด	รมดร	----
ชชชช	ฟมรร	ชชชช	ฟมรร	-ชฟช	ดชฟร	ฟชดร	ฟชดท
----	ทดชด	ทดชด	ทด-ช	-ดชฟ	ชดทด	ทดชฟ	ชด-ช

ท่อน 2

-ช	-ชชช	-รดด	-ช-ฟ	-ด-ช	-ฟ-	-มรม	ดร-ร
-	-รรร	ฟรชฟ	-ร-ด	-ฟชด	ชดทด	ทดชด	ทรดท
-	-ช-ร	-ดทด	ฟรรร	-ช-ฟ	-ร-ด	ทดชด	ทรดท
-	ทดชด	ทดชด	ทด-ช	-ดชฟ	ชดทด	ทดชฟ	ชด-ช

เพลงนางกรวยเถา

3 ชั้น ท่อน 1

—	— ด	— ร	ดรด-ด	ฟร	ดรด-ร	ไอ	ว่า
ทดร-ฟร	ดรด-ฟ	-มฟ	ชฟร-ร	—	— ร	ปาน	นะนี้
-ดร	ดท-ท	-ดท	ชลช-ช	—	— ด	-ท	-ดร
-ฟร	ดรด-ฟ	-มฟ	ชฟร-ร	—	— ฟ	รดฟท	-ดทร
ทดร-	-ฟด	รดท-ด	-ร-ฟ	—	— ฟ	พระ พี่	เจ้า
—	—	จะโศก	เสร์	ทดร-ฟ	ชฟ-ร	-ฟ-ด	ทดร-ด
—	—	-ร-ด	ร-ด	ทดร-ฟ	ชฟ-ร	-ด	— ด
รดท	— ท	-ดท	ชลช-ช	—	— ฟ	-ชฟ	— ช
—	— ด	-ท-ร	ฟรด-ร	ดท-ทด	ชลช-	กรวย	หา
						-ช	-ดช

ดนตรีรับ

— ท	-ดดด	-ท-ร	ดดดด	-ชฟร	-ด-ท	ลชฟท	-ด-ร
-ทดร	-ฟ-ช	-ดช	ลชฟร	-ฟ-ท	-ดร	-ชฟร	-ด-ท
— ท	-ททท	ดรดท	-ด-ช	— ท	-ดดด	รดรท	-ด-ร
—	ดรฟช	ฟลชฟ	ลชฟร	-ชฟร	ฟรดท	ลชฟช	ลทดร
-ดรม	รชรม	รดรม	รมฟช	-ฟชด	ดลชฟ	ชลชฟ	ชฟมร
-ชฟร	ฟรดท	ลชฟช	ลทดร	ดรฟช	ลชฟร	ชฟรด	ฟรดท
-ท	-ททท	ดรดท	-ด-ช	-ดช	ลชฟร	-ชฟ	รฟ-ช
-ฟชด	ชดชด	ชฟชด	-ท-ด	-ทดร	-ด-ท	-รดท	-ด-ช

เพลงนางครวญเถา

3 ชั้น ท่อน 2

—	— ช	— ล	ชลช-ช	—	—	— ฟ	ร — ร
ฟ-ฟ	-ชฟล	-ดล	ชลช-ล	ชฟ-	—	พระ	ไปแก้
ทดร-	—	-ร-ม	รมร-ร	— ช	ลช-ล	— ฟ	ร-รด
-ท-ด	รดท-ล	ชฟชท	-ดทร	—	— ร	สงสัย	มา
รดท-ช	ลช-ช	ลชฟ-ร	ฟร-ร	-ฟด	-ท-ด	-ดฟด	ฟ-ด
—	— ร	มิ	ได้พบ	—	—	รดฟร	— ร
ฟด-ร	ดท-ท	-ฟ	ร-ดทฟ	ร-ฟ	ชฟ-ร	ขนิษ-	ฐา
—	— ด	-ดท	ชลช-ช	—	— ฟ	-ด-ด	-ด-ด
—	—	-ท-ร	ฟรด-ร	ดท-ดท	ชลช-ช	-ช-ช	-ฟ-ช

ดนตรีรับ

— ฟ	-ชชช	-ฟ-ล	ชชชช	มรดช	ดชดร	มรดร	มฟชฟ
ดรมฟ	มฟชล	ดรดล	ดลชฟ	-ฟชล	ดลชฟ	ชลชฟ	ชฟมร
— ดร	ฟชฟร	ฟดฟร	ฟชฟร	ชฟลช	ลฟชร	ดรฟช	ฟรฟด
ชลทด	รดทล	ชฟชล	ชลทด	รรร ช	รรรด	ทดชล	ทรดท
-ชล	ชชชช	-ฟ-ร	-รรร	ดรฟช	ฟรฟด	รดทด	รดฟร
ชฟลช	ลฟชร	ดรฟช	ฟรฟด	-ฟชล	ชลทด	ทดชล	ทรดท
— ท	ททท	ดรดท	-ล-ช	-ลดช	ลชฟร	-ชฟ	รฟ-ช
-ฟชล	ชดชล	ชฟชล	-ท-ด	-ทดร	-ด-ท	-รดท	-ล-ช

เพลงนางกรวยเถา

2 ชั้น ท่อน 1

ดนตรี	พระ	จะแสน	เศร้า	สร้อย
(-ฟช -ท-ด)	— ฟ	ร-รร	ฟร-ชฟ	-รฟด
ท-ดร ดท-ท	-ดท	ชลช-ช	— ล	ชฟ-ชท
ทดร- —	— ค	— รร	— ฟ	ชฟ-ร
— ร	-ดท	ชลช-ช	—	—

ดนตรีรับ

-ฟ-ช	-ท-ด	รดทด	ฟรร	-ช-ฟ	-ร-ด	ทดชล	ทรดท
—	ทดชล	ทดชล	ทด-ช	-ลคช	-ฟ-ด	รมดร	—
ชชชช	ฟมรร	ชชชช	ฟมรร	-ชฟช	ลชฟร	ฟชดร	ฟชลท
—	ทดชล	ทดชล	ทด-ช	-ลชฟ	ชลทด	ทลชฟ	ชล-ช

ท่อน 2

ดนตรี	จะด้น	ด้น	ก้น	คว่า
(-ช -ชชช)	— ฟฟ	ร-ฟ	รฟ-ชล	ดลช-ล
ร — — ร	ฟรชฟ	-รฟด	-ช-ล	ชฟชท
ร-ดร ดท-	ทุก	ประเทศ	(เถื่อน - ท้อง)	— ท
ร-ดร ดท-ท	-ดท	ชลช-ช	—	—

ดนตรีรับ

— ช	-ชชช	-รคค	-ช-ฟ	-ล-ฟ	-ฟ-	-มรม	คร-ร
—	-รรร	ฟรชฟ	-รฟค	-ฟชล	ชลทค	ทคชล	ทรคท
—	-ช-ร	-คทค	ฟรรร	-ช-ฟ	-ร-ค	ทคชล	ทรคท
—	ทคชล	ทคชล	ทค-ช	-ลชฟ	ชลทค	ทลชฟ	ชล-ช

ชั้นเดี่ยว ท่อน 1

ไอ	ว่า	ทำ	ไลน์			จะได้	รู้
-ค	ท-ค	ท-ค	คค รค	-ช-ล	ชฟชท	-คค	ทฟ-ร
ว่าน้อง	อ อยู่	ประมอ	ดัน			กรุง	ศรี
-คทร	— ท	-คค	-ค-	-ทคท	ลช-ช	-ช	-ลคช

ดนตรีรับ

-ทค	-รรร	-ร-ค	-ททท	-ร-ค	-ท-ค	ทลชฟ	-รรร
—	-รรร	-ชฟร	-ค-ท	-ร-ค	-ท-ค	ทลชฟ	ชล-ช

ท่อน 2

मैं	ใคร	ทูล	แถลง			แจ้ง	คดี
-ล	-ฟ-ช	— ร	รร-	-ชฟ	-รฟค	-ท	ชทท-
เห็น	ที่	จะตาม	มา			ด้วยอา	ล้วย
— ร	ฟ-ค	-คค	-ค-	-ทคท	ลช-ช	-ชฟช	— ช

ดนตรีรับ

— ช	-ชชช	คลชฟ	-ม-ร	-ช-ฟ	-ร-ค	ทคชล	ทรคท
—	-ช-ร	-คทค	-ททท	-ร-ค	-ท-ค	ทลชฟ	ชล-ช

ตัวอย่างโน้ตไทย

ลูกล่อ

(ชมชช	ลคลล	ชมชช	มรมม)	----	----	----	----
(ชมชช	มรมม)	----	----	ชมชช	มรมม)	----	----

ลูกซัด

ปรกติ	(ชक्रम)	----	(ชลชม)	----	(ชक्रम)	----	(ชลชม)	----
ลูกซัด	ชक्रम	--ชล	คคชม	----	ชक्रम	--ชล	คคชม	----

ลูกตาม

ก				ล			
(ชक्रम	รชรม	รक्रम	รมชล)	(ชลทค	รคทล	รทลช	ทลชม)
ก		ล		ก		ล	
(ชक्रम	รชรม)	(รक्रम	รมชล)	(ชลทค	รคทล)	(รทลช	ทลชม)

ลูกสะบัด

ทำนองปรกติ	-क्रम	-ช-ล
ลูกสะบัด	--क्रम	-ช-ล

ลูกขยี้

ทำนองปรกติ	ช ล ช ม
ลูกขยี้	ร ม ช ล ค ล ช ม

ลูกเหลื่อม

ปรกติ	--- ล	-ช--	-ล-ช	-ฟ-ม	--- ฟ	-ม--	-ร-ม	-ล-ช
เหลื่อม	-ล-ช	----ล	-ช-ฟ	-ม--	-ฟ-ม	----ร	-ม-ล	-ช--

ตัวอย่างโน้ตสากล

ลูกล้อ

ลูกตาม

ลูกสะบัด

ลูกขี้

เพลงแขกบรเทศเถา

3 ชั้น ท่อน 1

				เออ	กระไร	ตก	ใจ
—	—	—	—	ล	— ลล	— ช	— -ล-ล
						ไปเปล่า	เปล้า
— ร	มรด-รม	— ช	ลชม-ชล	—	—	-ช-ม	-ช-ม
	นิจจา		เจ้า			ช่าง	ไม่เชื่อ
ชลชม-	-ชม	-ชม	รรร-ร	ดลด	—	— ร	ด-รดร
						น้ำใจ	พัว
ดรม-ช	— ล	-ดล	ชลช-ล	ชม-	—	-มดร	-รรรด

๕๒
คนตรับ

— ທ	- ດດດ	- ທ- ດ	ດດດດ	- ດຣມ	- ທ- ດ	- ມຣດ	ທດທດ
- ຣ- ຣ	ທມມມ	ດທທທ	ດດດດ	ທດດຣ	ມຣດດ	ຣດດທ	ດດທມ
ທມຣດ	ທດຣມ	ທດທມ	ທມຣດ	ທມທດ	ດທດດ	ທດດຣ	ມດຣມ
- ດຣມ	- ທ- ດ	- ຣດດ	- ທ- ມ	- ທ- ດ	- ຣມ	- ດທມ	- ຣ- ດ

ตอนที่ 2

	กระโดด		ขึ้น		หลัง	ม้า	
—	-มร	ม-ชม	รมร-ร	คตค-	— ล	ท-ล	ท-ชล
						เจ้าอย่า	กลัว
—	— ล	-คต	ชลช-ล	ชม-	—	-รดค	-ร
	ประคอง		ด้ว		เข้า	วันทอง	
—	— มม	— ค	มรม-ม	—	— ช	ด-म्म	—
						ย่องเหยียบ	ไกลน
— ช	— ล	-คต	ชลช-ล	ชม-	—	-รดค	-รรค

เพลงแขกบรเทศ

ดนตรีรับ

— ม	-มมม	ชลชม	ชมรด	-ดรม	ชมรด	ชลทต	รดทล
-รดล	ดลชม	รดรม	รมชล	-รดล	ดลชม	รมชล	ชฟมร
ชมรด	ชดรม	ชลชม	ชมรด	ชมชล	ดชลด	ชลดร	มดรม
ชดรม	-ช-ล	-รดล	-ช-ม	-ช-ด	-รม	-ลชม	-ร-ด

2 ชั้น ท่อน 1

นางหวาด	ห้วน	กลัว	ม้า			มิเข้า	ไก่อ
-ล-ช	-ช	— ล	-ด-ล	-ดช	-ลดช	-มม	-มคม
ขุนแผน	กค	สีหมอก	ไว้			มิให้	โผน
-ชช	— ร	-ชร	-ช-ม	-ช-ล	ดลชม	-มร	ด-มรด

ดนตรีรับ

— ช	-ลลล	-ช-ด	ลลลล	ชลดช	-ล-ช	-ลชม	-มมม
-ลชม	ชมรด	ชลทต	ทดรม	รมชล	ดลชม	ชลชม	-ร-ด

ท่อน 2

ม้า	ดี	ผี	เท้า			ไม้ก้ำว	โจน
-ม	-ด-ร	— ล	ดด-ล	ดลชม	-ชมล	-มม	ด-ร
นาง	กลัว	จนตัว	โอบ			เข้าแนบ	ชิด
— ม	— ม	-มม	-ม-	-ช-ล	ดลชม	-รร	ด-มรด

ดนตรีรับ

-ดรม	ชมรด	ชลทต	รดทล	ดลชม	รมชล	ชมชล	ชลดร
-ลชม	ชมรด	ชลทต	ทดรม	รมชล	ดลชม	ชลชม	-ร-ด

แขกบรเทศเถา

ชั้นเดี่ยว ท่อน 1

สอง	มือ	กอด	ผ้า			จนตัว	แน่น
— ล	— ด-ล	— ม	— ชลช	— ช-ล	ดลชม	— รร	— รลล

ดนตรีรับ

— ลลล	— ลลล	— ชชช	ดลชม	ชมรด	ชดรม	ชลชม	ชมรด
-------	-------	-------	------	------	------	------	------

ท่อน 2

ขุน	แผน	ยิ้ม	หยอก			ศอก	สะกิด
— ค	— ร-ค	— ม	— รค-	— ค	— รดม	— ค	— รค

ดนตรีรับ

— มชล	ชดชล	ชมชล	ชลดล	— ช-ค	— รร	— ลชม	— ร-ค
-------	------	------	------	-------	------	-------	-------

คณะผู้จัดทำ
คณะกรรมการจัดทำหนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะ
สาระดนตรี
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ที่ปรึกษา

1. อธิบดีกรมวิชาการ
(นายประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ์)
2. รองอธิบดีกรมวิชาการ
(นายประสาธ สอ้านวงศ์)
3. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ
(นายวินัย รอดจ่าย)
4. นายพินิจ ฉายสุวรรณ
5. ร.ด.ด.กาหลง พึ่งทองคำ
6. นายสำราญ เกิดผล

คณะกรรมการผู้จัดทำต้นฉบับ

1. รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข	ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปีกุรักษ์	รองประธานกรรมการ
3. นายสงัด ภูเขาทอง	กรรมการ
4. นางวิภา คงคากุล	กรรมการ
5. ศาสตราจารย์เกียรติคุณอุดม อรุณรัตน์	กรรมการ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์	กรรมการ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์	กรรมการ
8. นายวิทยา เจริญเปี่ยม	กรรมการ
9. นายสนอง คลังพระศรี	กรรมการ
10. นายอานันท์ นาคคง	กรรมการ
11. นายอัมภาวุธ สาคริก	กรรมการ
12. นางสาวณนันทน์ จันทร์อรรถกุล	กรรมการ

13. นายสุรัตน์ เขมาลีลากุล	กรรมการ
14. นายสุรัตน์ ประพัฒน์รังษี	กรรมการ
15. นายรามสุร สิตลาพันธ์	กรรมการ
16. นางสาวรัตน์ ลิ้นไพลย์	กรรมการและเลขานุการ
17. นางสาวรัชรี เอี่ยมสำอางค์	ผู้ช่วยเลขานุการ
18. นายสุรจักร กาญจนินทุ	ผู้ช่วยเลขานุการ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

นายสงค์ ภูเขาทอง

คณะบรรณาธิการ

นางสาวรัตน์ ลิ้นไพลย์

นายสุรจักร กาญจนินทุ

ปกและภาพประกอบ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้จัดพิมพ์ต้นฉบับ

นางสาวรัชรี เอี่ยมสำอางค์

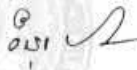

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการ ได้จัดทำหนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรี
ไทย - สากล ตามหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับประถมศึกษา
และมัธยมศึกษาชั้น เพื่อใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
(สาระดนตรี) กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2545

(นายออรุณ จันทวานิช)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

